

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI BURMISTRZA MIASTA I GMINY KRZYWIŃ ZA 2013 ROK

W roku 2013 Burmistrz Miasta i Gminy Krzywiń wydał 111 Zarządzenia, które dotyczyły między innymi:

- budżetu miasta i gminy,
- zbywania i nabywania nieruchomości,
- zarządzania na mieniu gminnym,
- Regulaminu Organizacyjnego Urzędu,
- kontroli doraźnych
- inwentaryzacji majątku rzeczowego.

Ponadto Burmistrz Miasta i Gminy Krzywiń zajmował się różnorodnymi zagadnieniami, między innymi:

- przygotowaniem projektów uchwał na Sesje Rady,
- gospodarowaniem mieniem komunalnym,
- wykonaniem budżetu miasta i gminy,
- gospodarką komunalną i mieszkaniową,
- umarzaniem i odraczaniem terminów płatności zobowiązań pieniężnych,
- warunkami pracy i płacy w szkołach i przedszkolach,
- stanem dróg i innymi zagadnieniami.

Rada Miejska VI kadencji w 2013 roku odbyła 14 sesji, na których przyjęto 73 uchwały, przekazanych do realizacji Burmistrzowi Miasta i Gminy. Informacje o realizacji uchwał Rady przedstawiane były na sesjach Rady. Uchwały Rady zostały w większości wykonane w roku sprawozdawczym, a tylko nieliczna ich część jest w trakcie realizacji.

Realizacja budżetu gminy :

Dochody budżetu za 2013 rok wykonane zostały w 101 %, a wydatki w 96 %.

INWESTYCJE

I. Infrastruktura wodociągowa i sanitarna wsi

1. Budowa oczyszczalni przydomowych

Dofinansowano budowę przydomowych oczyszczalni ścieków w ilości 39 szt. na łączną kwotę 141.000,00zł.

2. Inwestycje wykonane przez Zakład Usług Wodnych we Wschowie z odpisów amortyzacyjnych za rok 2013

- Wykonanie remontu SUW Rąbiń, remont dachu położenie nowej papy, opierzenia rynny, wykonanie drogi dojazdowej do hydroforni, wymiana filtrów i armatury wodociągowej, wykonanie ocieplenia budynku za łączną kwotę 83 863,12 zł.
- Zakup zestawu hydroforowego Dębiec Stary ZH/2 40WR 60 za kwotę 44 927,25 zł.
- Wykonanie wymiany rusztu napowietrzania drobnopęcherzykowego na oczyszczalni ścieków w miejscowości Jerka na kwotę 23 554,50 zł.
- Konserwacja , malowanie zbiorników i budynku oczyszczalni w Jerce na łączną kwotę 14 240,83 zł.
- Wykonanie studzienki wodomierzowej na oczyszczalni ścieków w miejscowości Lubiń na kwotę 10 982,56 zł.
- Pokrycie pompowni ścieków surowych oraz ogrodzenie działki oczyszczalnia Mościszki na kwotę 13 437,74 zł.

3. Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w miejscowości Jerka Os. Witosa, Łuszkowo

- sieć wodociągowa z rur z tworzyw sztucznych - polichloru winylu PCV Ø 110 mm o długości 413 mb. Przyłącza wodociągowe Ø 40 PE w ilości 12 szt o łącznej długości rurociągu 51,0 mb. Sieć została uzbrojona w hydranty p-poż nadziemny Ø 80 mm w ilości 4 szt., zasuwę z obudową o średnicy 100 mm w ilości 2 szt. Przyłącza wodociągowe zakończone zestawem wodomierzowym. Włączenie przyłączy w nowo budowaną sieć wodociągową nawiertakami 110/40. Części zamówienia nr 1 wynosi 39.477,66 zł.
- sieć wodociągowa z rur z tworzyw sztucznych - polichloru winylu PCV Ø 110 mm o długości 199,5 mb. Przyłącza wodociągowe Ø 40 PE w ilości 7 szt. O łącznej długości rurociągu 49 mb. Włączenie przyłączy w sieć wodociągową nawiertakami, w tym 2 nawiertki 225/40 w istniejącą sieć Ø 225 i 5 nawiertek 110/40 w nowo budowaną sieć Ø 110. Sieć zostanie uzbrojona w hydranty p-poż nadziemny Ø 80 mm w ilości 2 szt., zasuwę z obudową o średnicy 100 mm w ilości 2 szt. Przyłącza wodociągowe zakończone wodomierzem w budynku mieszkalnym 3 szt. i w studzience wodomierzowej wykonanej z kręgów betonowych Ø 100 cm ze zwężką betonową Ø 60/100 cm , zabezpieczone włazem żeliwnym typu lekkiego 4 szt. Części zamówienia nr 2 wynosi 26.242,59 zł.

Łączna wartość wykonanych prac 65.720,25 zł.

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Jerce obejmuje następujący zakres:

- budowa kolektora sanitarnego grawitacyjnego z rur PVC Ø 250 mm o łącznej długości 381,00 m;
- budowa przykanalików sanitarnych z rur PVC Ø 160 mm w ilości 12 sztuk o łącznej długości 63,00 m;
- budowa studni kanalizacyjnych na kolektorze sanitarnym z kręgów betonowych Ø 1000 mm z włazem żeliwnym typu ciężkiego w ilości 8 sztuk;
- budowa studni rewizyjno-kontrolnych na przykanaliku z tworzywa sztucznego Ø 425 mm, z teleskopem i włazem żeliwnym w ilości 12 sztuk;

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Łuszkowie obejmuje następujący zakres:

- budowa kolektora sanitarnego grawitacyjnego z rur PVC Ø 250 mm o łącznej długości 140,00 m;
- budowa przykanalików sanitarnych z rur PVC Ø 160 mm w ilości 6 sztuk o łącznej długości 36,00 m;
- budowa studni kanalizacyjnych na kolektorze sanitarnym z kręgów betonowych Ø 1000 mm z włazem żeliwnym typu ciężkiego w ilości 5 sztuk;
- budowa studni rewizyjno-kontrolnych na przykanaliku z tworzywa sztucznego Ø 425 mm, z teleskopem i włazem żeliwnym w ilości 6 sztuk;
- budowa rurociągu ciśnieniowego z rur PE Ø 110 o długości 7 m;
- budowa przepompowni ścieków o parametrach określonych w projekcie technicznym

Koszt całkowity inwestycji Jerka, Łuszkowo 251.659,45 zł

4. Przepompownia ścieków – Łuszkowo

Wykonano przyłącze energetyczne do przepompowni ścieków w Łuszkowie, Przyłącze wykonał Zakład Elektroinstalacyjny Piotr Piechel, Krzywiń.

Koszt zamówienia 7.232,76 zł.

II. Drogi

Budowa drogi gminnej wewnętrznej – Krzywiń, Osiedle Młodych

Wykonano drogę gminną wewnętrzną w Krzywiniu, Osiedle Młodych, nr geodezyjny Droga nr 2 o długości 255,00 mb w następującym zakresie: na odcinku drogi o nawierzchni gruntowej o długości 0,255 km i szerokości jezdni 5 m wykonanie nawierzchni z kostki betonowej typu domino grubości 8 cm ze ściekiem w osi jezdni i ze spadkiem poprzecznym 2 % w kierunku ścieku w osi jezdni; zabezpieczenie krawędzi nawierzchni z krawężnika betonowego typu drogowego o wymiarach 10x25 cm - wtopionego, ułożonego na ławie betonowej z oporem z betonu kl. B-15; - ściek w osi jezdni zaprojektowano z kostki betonowej prostokątnej 20 x 10 x 8 cm, na podsypce cementowo-piaskowej o grubości 5 cm oraz i na ławie betonowej z betonu kl. B-15 o wymiarach 20 x 20 cm, szerokość ścieku 20 cm; konstrukcja nawierzchni dla obciążenia ruchem KR-2, składająca się z: 1) warstwa odcinająca grubości 15 cm z gruntu stabilizowanego cementem o $R_m=5,0$ MPa; 2) podbudowa grubości 20 cm z kruszywa łamanego 0 - 31,5 mm; 3) podsypka cementowo-piaskowa grubości 5 cm; 4) nawierzchnia z kostki betonowej grubości 8 cm; odwodnienie jezdni: posadowienie trzech studni rewizyjnych z kręgów betonowych Ø 1000 z włazami typu ciężkiego, poza pasem jezdni, 3 studzienek ściekowych ulicznych betonowych w osi jezdni (w linii ścieku) oraz 3 przykanalików z rur PVC Ø 200 łączących studnie ze studzienkami o łącznej długości 21 mb. Wykonawcą robót była Firma PUB BRUKPOL S.C. Strzelce Wielkie. Projekt budowy drogi wykonał Jakuszkowiak Roman.

Łączny koszt wykonanych prac wraz z projektem: 183.981,00 zł.

Utwardzenie dwóch odcinków dróg gminnych – Nowy Dwór

Utwardzenie drogi w Nowym Dworze (dz. geod. nr 496/4) obejmuje następujący zakres: wykonanie nawierzchni asfaltowej o długości 727 mb i szerokości jezdni 4m w klasie technicznej D dla kategorii ruchu KR1 z pobocznymi 2x0,75 m; warstwa ścieralna z betonu asfaltowego gr. 4 cm; warstwa wiążąca z betonu asfaltowego gr. 4 cm; podbudowa z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie gr. 20 cm; warstwa odsączająca z piasku gr. 15cm; odwodnienie drogi powierzchniowe poprzez nadanie jej spadków poprzecznych dwustronnych o spadku 2% i podłużnych do istniejących lub pogłębionych rowów, a częściowo po terenie.

Utwardzenie drogi w Nowym Dworze (dz. geod. nr 517/1 i 516) obejmuje następujący zakres: wykonanie nawierzchni z kruszywa łamanego o długości łącznej 1329 mb i szerokości jezdni: 1) dla dz. nr 517/1 o długości 0,750 km, szerokość jezdni 4m, 2) dla dz. nr 517/1 o długości 0,452 km, szerokość jezdni 3,5 m, 3) dla dz. nr 516 o długości 0,127 km, szerokość jezdni 3,0 m. Wszystkie odcinki wykonano w klasie technicznej D dla kategorii ruchu KR1 z pobocznymi 2x0,75 m; podbudowa z kruszywa łamanego stabilizowanego mechanicznie gr. 20 cm; warstwa odsączająca z piasku gr. 15cm; odwodnienie drogi powierzchniowe poprzez nadanie jej spadków poprzecznych dwustronnych o spadku 2% i podłużnych do istniejących lub pogłębionych rowów, a częściowo po terenie. Wykonawcą robót była Firma Leszczyńskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych Sp. z o.o., Leszno.

Łączny koszt wykonanych prac: 589.174,35 zł.

Naprawa nawierzchni drogi – Kopaszewo

Wykonano naprawę nawierzchni drogi w Kopaszewie. Zadanie wykonała Firma Brukarska WIT- BUD mgr inż. Witold Niedziela, Gostyń.

Łączny koszt wykonanych robót: 43.406,70 zł.

Naprawa nawierzchni dróg gminnych – miasto i gmina Krzywiń

Wykonano naprawy nawierzchni jezdni asfaltowych dróg gminnych na terenie miasta i gminy Krzywiń. Wykonawcą robót była Firma P.H.U. CHOD-DRÓG Andrzejewski Przemysław, Krobia.

Łączny koszt wykonanych robót: 54.737,89 zł.

Przebudowa dróg gminnych – Nowy Dwór – Gierłachowo

Wykonano projekty przebudowy drogi gminnej Nowy Dwór – Gierłachowo, odcinek w Nowym Dworze o długości 0,600km, ul. Ogrodowej w Krzywiniu Projekty wykonała Firma Projekty i Nadzory Elżbieta Grygier Czempień.

Łączny koszt wykonanych projektów: 17.220,00 zł.

Przebudowa dróg gminnych – Jerka

Wykonano projekty przebudowy drogi gminnej w Jerce, ul. Polna. Projekty wykonała Firma Biuro Projektowania Kosztorysowania i Nadzoru w Budownictwie Paweł Buk, Góra.

Łączny koszt wykonanego projektu: 11.000,00 zł – w ramach funduszu sołectkiego wsi Jerka.

Przebudowa chodników – Krzywiń

Wykonano projekty przebudowy chodników w Krzywiniu, na następujących ulicach: Leszczyńska, Rynek, Ks. Nawrockiego, Kościańska, Poprzeczna. Projekty wykonała Firma Projektowanie Dróg i Ulic Leszek Rózcza, Kościan.

Łączny koszt wykonanych projektów: 7.000,00 zł.

Utwardzenie drogi gminnej – Stary Dębiec

Wykonano utwardzenie drogi gminnej na Starym Dębcu. Drogę wykonano wspólnie z komitetem osiedlowym Osiedla Dębowego. Komitet osiedlowy zakupił kruszywo wraz z transportem z własnych środków, Gmina Krzywiń sfinansowała koszty korytowania, podsypki piaskowej oraz ułożenia wraz z zagęszczeniem kruszywa. Roboty wykonała Firma Brukarska WIT-BUD mgr inż. Witold Niedziela, Gostyń.

Łączny koszt wykonanych robót: 20.000,00 zł.

Budowa rowu odwadniającego drogę – Kopaszewo,

Wykonano projekt rowu odwadniającego drogę w Kopaszewie. Koszt projektu **4.920,00 zł**
Projekt rowu w Wieszkowie wykonano za kwotę **3.345,00 zł**

Budowa rowu odwadniającego drogę – Wieszkowo

Wykonano opinię wraz z koncepcją odwodnienia drogi gminnej w miejscowości Wieszkowo dz. nr 270. Zakres prac obejmuje wykonanie opinii o aktualnym stanie prawnym gminnej nieruchomości oraz propozycję rozwiązań projektowych odwodnienia dz. nr 270 w Wieszkowie. Całość prac wykonała Firma Projektowanie, Nadzorowanie Robót Andrzej Grzesiak, Leszno, za kwotę brutto w wysokości **1.500,00 zł**.

Projekt rowu w Wieszkowie wykonano za kwotę **3.345,00 zł**

Budowa ścieżki rowerowej – Jerka – Gierłachowo

Wykonano operat wodno-prawny budowy przepustu na cieku Struga Łagowska dla ścieżki rowerowej z Jerki do Gierłachowa. Projekt wykonała Firma Projektowanie i Nadzory mgr inż. Edward Bąk, Leszno.

Łączny koszt wykonanego projektu: 1.845,00 zł.

Budowa ścieżki rowerowej – Bielewo

Wykonano dokumentację projektową ścieżki pieszo-rowerowej w miejscowości Bielewo. Projekt przygotowała Firma SNT – NOT w Poznaniu, Biuro Studiów i Rzecznawstwa PZITS, Oddział Leszno.

Łączny koszt wykonanego projektu: 7.995,00 zł

III. Nieruchomości

Budynek gospodarczy - Wieszkowo

Wykonano rozbiórkę budynku gospodarczego położonego na dz. nr 139 w miejscowości Wieszkowo stanowiącego własność Gminy Krzywiń, zgodnie z dokumentacją techniczną oraz decyzją o pozwoleniu na rozbiórkę nr ABS.7351-17-19/2010 z dnia 31.12.2010 roku wydaną przez Starostę Kościańskiego. Zakres prac obejmował wywiezienie i utylizację odpadów porozbiórkowych, uporządkowanie, oczyszczenie i wyrównanie terenu po zakończeniu robót budowlanych. Rozbiórkę wykonała firma Wyburzenia Rozbiórki Transport GREGCZAR, Krzywiń. Rozliczenie nastąpiło w całości kompensowane pozyskanym materiałem z rozbiórki (gruz, złom i inne). Zamawiający wystawił fakturę vat za pozyskany materiał, a Wykonawca wystawi fakturę vat za wykonaną usługę.

Koszt wykonania usługi 10.000,00 zł.

Budowa szkolnych placów zabaw ramach rządowego programu Radosna Szkoła

Budowy poniższych placów zabaw wykonała Firma COLOR SPORT S.C. Adam Wilk, Waldemar Kosiorowski, Bieruń. **Powyższe zadanie wykonano za kwotę 567 944,32 zł.**

1. Plac zabaw przy Zespole Szkół w Jerce

Budowa obejmowała następujący zakres prac: wykonanie powierzchni całkowitej obiektu - 500,00 m²; powierzchnia placu zabaw -323,90 m², w tym nawierzchnia bezpieczna syntetyczna - 269,00 m², składająca się z części o grubości 48 mm - 136,00 m², z części o grubości 78 mm 133,00 m² i nawierzchni komunikacyjnej z nawierzchni syntetycznej o grubości 48 mm - 54,90 m²; powierzchnia pieszka z kostki betonowej przepuszczalnej - 44,40 m²; powierzchnia zieleni niskiej - 176,10 m²; wyposażenie placu zabaw: 1) B2 BEE POLSKA PODIUM 1 zestaw, 2) HUCK LAS KRASNALI - OBERLEMP - 1 zestaw, 3) BEE POLSKA TORNADO - 1 zestaw, 4) PLAYEKO DWIE WIEŻE USZATEK - 1 zestaw, 5) HUCK PIRAMIDA CHEOPSA MINI - 1 zestaw, 6) PLAYEKO ŁAWKA Z OPARCIEM TYP 5 - 5 szt., 7) PLAYEKO KOSZ NA ŚMIECI 40 L - 2 szt., 8) PLAYEKO TABLICA INFORMACYJNA - regulamin placu zabaw - 1 sztuka; ogrodzenie z paneli ogrodzeniowych wys. 1,5 m z słupkami stalowymi o rozstawie 258 cm o łącznej długości 67,98 m z jedną furtką o wymiarach 1,2 x 1,5 m; drenaż i instalacja deszczowa: 1) sączi PVC Ø 113 mm z filtrem z geowłókniny - łącznie 81,5 mb, 2) studzienki drenarskie z osadnikiem Ø 315 - 6 sztuk z pokrywą betonową i 2 studnie z osadnikiem Ø 600 z pokrywą żeliwną lekką, 3) rurociąg PVC Ø 160 - łącznie 28,00 mb, 4) rurociąg PVC Ø 200 - łącznie 31,00 mb;

2. Plac zabaw przy Szkole Podstawowej w Bieżyniu

Prace obejmowały następujący zakres: powierzchnia całkowita obiektu - 240,00 m²; powierzchnia placu zabaw - 180,20 m², w tym nawierzchnia bezpieczna syntetyczna - 161,80 m² i nawierzchnia komunikacyjna z nawierzchni syntetycznej - 18,40 m²; powierzchnia zieleni niskiej - 59,80 m²; wyposażenie placu zabaw: 1) AKTIV ZESTAW 9 - ŚREDNIAK - 1 zestaw, 2) AKTIV ZESTAW 20 - w tym: KRATOWNICA Z OPON I ŁAŃCUCHÓW, DRABINKA METALOWA, KRATOWNICA Z ŁAŃCUCHÓW, LINA DO WSPINANIA, DRABINA DREWNIANA - 1 zestaw, 3) AKTIV HUŚTAWKA WAGOWO-OSIOWA - WAŻKA - 1 zestaw, 4) AKTIV ZESTAW 29 KARUZELA B Z SIEDZISKAMI - 1 zestaw, 5) AKTIV ZESTAW 32 ŁAWKA BEZ OPARCIA - 2 sztuki, 6) AKTIV - ŚMIETNIK - 1 sztuka, 7) AKTIV TABLICA Z REGULAMINEM NR 37 - 1 sztuka; ogrodzenie z paneli ogrodzeniowych wys. 1,5 m z słupkami stalowymi o rozstawie 258 cm o łącznej długości 62,60 m z jedną furtką o wymiarach 1,2 x 1,5 m; drenaż i instalacja deszczowa: 1) sączi PVC Ø 113 mm z filtrem z geowłókniny - łącznie 43,05 mb, 2) studzienki drenarskie z osadnikiem Ø 315 - 3 sztuki z pokrywą betonową, 1 studnię z osadnikiem Ø 600 z pokrywą żeliwną lekką i 1 studnię chłonną Ø 1200 z pokrywą żeliwną DN 600, 3) rurociąg PVC Ø 160 - łącznie 17,80 mb, 4) rurociąg PVC Ø 200 - 8,00 mb.

3. Plac zabaw przy Zespole Szkół w Lubiniu

Wykonano następujący zakres prac: powierzchnia całkowita obiektu - 240,00 m²; powierzchnia placu zabaw - 178,50 m², w tym nawierzchnia bezpieczna syntetyczna - 161,50 m² i nawierzchnia komunikacyjna z nawierzchni syntetycznej - 17,00 m²; powierzchnia zieleni niskiej - 61,50 m²; wyposażenie placu zabaw: 1) BUGŁO 1050 ANDROMEDA - 1 zestaw, 2) BUGŁO 3002 HUŚTAWKA GNIAZDO - 1 zestaw, 3) BUGŁO 4020 JUMPER - 1 zestaw, 4) BUGŁO 2011 BASZTA - 1 zestaw, 5) BUGŁO 4014 KARUZELA PIONOWA - 1 zestaw, 6) BUGŁO 4017 PEGAZ - 1 zestaw, 7) BUGŁO 6017 ŁAWKA LUX - 2 sztuki, 8) BUGŁO 6052 KOSZ NA ŚMIECI PRESTIGE 1 sztuka, 7) BUGŁO 6018 REGULAMIN PLACU ZABAW - tablica informacyjna - 1 sztuka; ogrodzenie z paneli ogrodzeniowych wys. 1,5 m z słupkami stalowymi o rozstawie 258 cm o łącznej długości 49,01 m z jedną furtką o wymiarach 1,2 x 1,5 m; drenaż i instalacja deszczowa: 1) sączi PVC Ø 113 mm z filtrem z geowłókniny - łącznie 39,00 mb, 2) studzienki drenarskie z osadnikiem Ø 315 - 2 sztuki z pokrywą betonową, 1 studnię z osadnikiem Ø 600 z pokrywą żeliwną lekką i 1 studnię chłonną Ø 1200 z pokrywą żeliwną DN 600, 3) rurociąg PVC Ø 160 - łącznie 10,60 mb, 4) rurociąg PVC Ø 200 - 3,00 mb.

ZADANIA BIEŻĄCE

I. Utrzymanie dróg gminnych

W 2013 roku wykonano następujące prace:

Odśnieżanie dróg

Wykonano odśnieżanie dróg gminnych. Koszty odśnieżania: **22.279,91 zł.**

- Łagowo-Cichowo-Bieżyń
- Bielewo
- Jurkowo-Kuszkowo-Czerwona Wieś, Kopaszewo-Wymysłowo-Rogaczewo Małe, Dębiec Stary, Zgliniec
- Czerwona Wieś, Krzywiń
- Jerka
- Żelazno-Wieszkowo-Lubiń, Nowy Dwór, Zbęchy Pole-Bieżyń, Zbęchy, Łuszkowo, Rąbiń
- Mościszki, Gierłachowo.

Oznakowanie dróg gminnych i ulic miejskich

Koszt oznakowania pionowego wyniósł **7.175,17 zł**

Koszt oznakowania poziomego wyniósł **1.143,78 zł**

II. Remonty budynków, świetlic wiejskich w miejscowościach

Wykonano remonty świetlic wiejskich w 2013 roku w miejscowościach:

Bieżyń - Wykonano remont elewacji świetlicy wiejskiej w Bieżyniu. Koszt wykonanych prac **19.477,78 zł.**

Bielewo - Zakupiono kostkę brukową do budowy drogi przy starej szkole w Bielewie. Koszt zakupu **6.000,00zł** (w ramach funduszu sołectkiego wsi Bielewo)

Gierłachowo - Wykonano utwardzenie placu w centrum wsi. Koszt wykonanych prac **1.889,50 zł** (w ramach funduszu sołectkiego wsi Gierłachowo).

Jurkowo - Zakupiono urządzenie placu zabaw wraz z montażem. Koszt wykonanych prac **17.799,00zł** (kwota 6.024,00 z funduszu sołectkiego wsi Jurkowo).

Krzywiń

Wykonano naprawę kanalizacji burzowej ul. Ks. Nawrockiego. Koszt wykonanych prac **12.300,00zł**

Wykonano nową opaskę przykrawężnikową z płytek betonowych na ul. Rynek. Koszt wykonanych prac **1.353,00zł**

Łuszkowo - Zakupiono kolejny element zestawu placu zabaw. Koszt wykonanych prac **12.236,17zł** (w ramach funduszu sołectkiego wsi Łuszkowo)

Mościszki - Zakupiono paliwo do równania dróg gminnych. Koszt wykonanych prac **2.500,00zł**

Nowy Dwór - Wykonano Przebudowę piwnicy na kotłownię wraz z dobudową komina zewnętrznego z cegły, wykonano montaż instalacji centralnego ogrzewania wraz z kotłem. Prace wykonała Firma Murarstwo Piotr Chudziński, Nowy Dwór. Koszt wykonanych prac **25.912,32zł** (kwota 8.677,00zł z funduszu soleckiego wsi Nowy Dwór).

Zbęchy

Budowa wiaty przy świetlicy wiejskiej w Zbęczach. Roboty wykonała Firma INTERSTAL Piotr Woźniak, Gostyń. Koszt wykonanych prac: **19.910,83 zł.**

Budowa Strefy wypoczynku i rekreacji w centrum wsi Zbęchy. Roboty wykonała Firma Zakład Usług Ogrodniczych i Melioracyjnych Paweł Kosowski, Zbęchy. Koszt wykonanych prac: **49.570,03 zł.**

Wykonano remont podłogi i pomieszczeń kuchennych w świetlicy wiejskiej w Zbęczach. Remont wykonała firma INTERSTAL Piotr Woźniak, Gostyń. Koszt wykonanych prac: **25.964,37 zł.**

III. Rolnictwo

Melioracja

Konserwacja urządzeń melioracji szczegółowej przez SWMNO Kościan Bonikowo za kwotę 10.000,00zł.

IV. Gospodarka Komunalna i Ochrona Środowiska

1. Gospodarka Odpadami

Na Składowisku Odpadów Komunalnych w 2013 na bieżąco wykonywano monitoring składowiska pod względem gazu, osiadania składowiska oraz monitoring wód podziemnych za kwotę **6.150,00 zł.** Na terenie Gminy Krzywiń zebrano 564 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz odpadów segregowanych:

- opakowania z tworzyw sztucznych - 12 480 kg
- opakowania z papieru i tektury – 14 360 kg
- opakowania ze szkła poza ampułkami – 32 240 kg

Ponadto zakupiono rękawiczki jednorazowe oraz worki na Ogólnopolską Akcję „Sprzątanie Świata” w kwocie **897,24 zł.**

2. Wywozy nieczystości stałych i płynnych:

W 2013 roku obsługiwano przede wszystkim budynki komunalne, jednostki organizacyjne gminy oraz sołectwa w całej gminie. Wywóz nieczystości stałych odbywał się w kontenerach KP-7 realizowany przez Miejski Zakład Oczyszczania Sp z o.o. w Lesznie, z którym to podpisana została umowa na odbiór nieczystości komunalnych oraz przez Firmę Remondis w Kościanie. W celu sprawnego i prawidłowego zabezpieczenia wywozu nieczystości stałych z miejscowości letniskowych oraz terenu miasta Krzywiń referat w własnym zakresie dokonywał zbioru nieczystości gromadząc je i przygotowując do odbioru w kontenerach K-7. Z uwagi na brak możliwości wywozu nieczystości płynnych własnymi środkami transportu z nieruchomości komunalnych zawarto umowy na wywóz nieczystości z firmami

posiadającymi koncesję z terenu naszej Gminy tj. „ADRIT-TRANS” Adrian Sobkowiak z siedzibą w Krzywiniu.

W celu zapewnienia stałej czystości w okresie letnim na terenach rekreacyjnych Referat Służb Technicznych dokonywał zbioru nieczystości z koszy i beczek rozstawionych w tych miejscowościach oraz zobowiązał wszystkich właścicieli działek rekreacyjnych do złożenia deklaracji na odbiór odpadów komunalnych w Komunalnym Związku Gmin Regionu Leszczyńskiego. Oprócz tego referat dokonał dodatkowego rozstawienia 10 szt. koszy ulicznych na odpady i dokonywał systematycznego opróżniania i wywozu nieczystości w obrębie jezior: Krzywiń, Żelazno, Cichowo, Mościszki oraz Zbęchy.

3. Zieleń i oczyszczanie:

W 2013 roku w okresie zimowym odśnieżano i posypywano piaskiem drogi i chodniki w mieście oraz na terenie gminy Krzywiń. Utrzymywano w należytym stanie place i chodniki, również przed budynkami komunalnymi. Dokonano przecinki krzewów ozdobnych na terenie parków i skwerów, prześwietlano korony drzew. Wiosną i latem oczyszczano ulice z piasku i innych zanieczyszczeń. Na bieżąco naprawiano wyrwy w jezdniach oraz znaki drogowe. Dokonano nasadzeń krzewów i roślin kwiatowych na terenie parków, rynku oraz w wazach kwiatowych. Przystąpiono do kompleksowego przygotowania obiektów rekreacyjnych do sezonu letniego na terenie jezior: Krzywiń i Cichowo. Przeprowadzono remont pomostów, nawieziono świeżego piasku na boisko do siatkówki plażowej, zrehabilitowano plażę poprzez kilkakrotne jej przebronowanie. W tym czasie również wyremontowano i pomalowano urządzenia placu zabaw dla dzieci przy ul. Kościańskiej (nad jeziorem) i ul. Mostowej. W parkach naprawiono i pomalowano ławki. Na terenach rekreacyjnych Cichowa wyremontowano drewniane balustrady przy plaży i parkingach, odnowiono ławki, przygotowano do sezonu letniego teren drugiej plaży. Referat na bieżąco prowadził letnie utrzymanie plaż w Krzywiniu i Cichowie.

Równocześnie prowadzono prace porządkowe placów, parków i ulic w miejscowościach: Lubiń, Jerka, Bielewo, Bieżyń, Zbęcz, Mościszki i wielu innych, dbano o porządek na terenach rekreacyjnych i zielonych naszej gminy. W tym też okresie przycinano żywopłoty, wykaszano trawniki, odchwaszczano klomby i wazy kwiatowe w mieście. Objęto stałą pielęgnacją zieleni i kwiatostany całego miasta. Utrzymanie i konserwację zieleni na terenach wiejskich naszej gminy zlecono Zakładowi Usług Ogrodniczych i Melioracyjnych – Paweł Kosowski Zbęchy. Referat czynnie uczestniczył w akcji „Sprzątanie Świata, - zbieranie worków ze śmieciami z terenu gminy. W ciągu całego roku systematycznie opróżniano kosze uliczne, pojemniki i kontenery na terenie miasta i gminy. Utrzymywano tereny zielone w Krzywiniu, Lubiniu, Rąbinu, Bielewie, Cichowie, Jerce, Łagowie i innych miejscowościach naszej gminy. W okresie letnim sprzątano tereny rekreacyjne w Krzywiniu, Żelaźnie, Zbęczach i Cichowie, naprawiano zniszczone balustrady. Referat również wykonywał szereg prac związanych z obsługą imprez kulturalno – rekreacyjnych i sportowych organizowanych przez Urząd Miasta i Gminy oraz organizacje społeczne.

4. Remonty budynków komunalnych:

Na koniec roku 2013 administrowano 9 budynkami oraz 16 lokalami użytkowymi.

Wykonano następujące prace remontowe – konserwacyjne budynków komunalnych:

- Krzywiń, ul. Strzelecka 13a – drobne naprawy i konserwacje w mieszkaniach komunalnych
- Bieżyń 117 - wymiana stolarki budowlanej – 5.036,00 zł,
- Bielewo 24 - remont pieca kaflowego w mieszkaniu komunalnym, zamontowanie nowych pokryw szamba.

5. Sprzęt

Na wyposażeniu Referatu Służb Technicznych w 2013 roku był następujący sprzęt: samochód Ford Transit 2,5 TDI, ciągnik Ursus 4512, dwie przyczepy rolnicze, naczepa do wywozu kontenerów, piaskarka, rębak, kosiarka-tractor, pług odśnieżny, drobny sprzęt do utrzymania czystości, bieżących napraw i utrzymania zieleni. Ponadto zakupiono pilarkę spalinową i dmuchawę do liści. Ponadto zakupiono odśnieżarkę spalinową za kwotę 4.999,00zł i zamiatarkę ciągnikową – 19.680,00 zł.

Przeprowadzono bieżące naprawy i konserwację: ciągnika Ursus (wymiana opon, drobne naprawy), przyczep rolniczych (naprawy eksploatacyjne), piaskarki, samochodu Ford Transit (naprawy eksploatacyjne), naprawiono i poddano konserwacji sprzęt mechaniczny do utrzymania zieleni.

V. Prace interwencyjne, publiczne i prace społecznie użyteczne

Wzorem lat poprzednich w roku 2013 we współpracy ze Starostwem Powiatowym oraz Powiatowym Urzędem Pracy i realizowano program aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

W ramach prac interwencyjnych przez okres pięciu miesięcy od maja do września 2013r. zatrudnione były **3 osoby**. Jednocześnie w miesiącach od kwietnia do listopada pracowało **15 osób** wykonujących prace społecznie użyteczne w miejscowościach swojego zamieszkania pod nadzorem Referatu Służb Technicznych, Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Sołtysów. W aspekcie społecznym programy te mają ogromne znaczenie ze względu na pomoc materialną jaką przyniosły rodzinom zatrudnionych, a także z uwagi na fakt aktywizacji zawodowej ludzi, którzy długi czas nie podejmowali żadnej pracy. Nabór pracowników odbywał się każdorazowo po konsultacji z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krzywiniu, który wskazywał rodziny najbardziej potrzebujące pomocy. Jednakże występowały kłopoty z pozyskaniem osób chętnych do pracy i spełniających kryteria. Prace wykonywano na terenie miasta Krzywina, jak również na terenach wsi Lubiń, Zbęchy, Jerka, Cichowo, Łagowo, Bielewo, Czerwona Wieś, Bieżyń, Kopaszewo, Rogaczewo Małe, Rąbiń i Żelazno.

W 2013 roku Referat Służb Technicznych zatrudniał również 4 osoby skierowane przez Sąd Rejonowy w Kościanie, w celu wykonania nieodpłatnej dozorowanej pracy na cele społeczne - pracopracowano razem 552 godzin. W ramach odbywania kary, skazani pracowali głównie przy pracach porządkowych na terenie miasta Krzywina, jak również na terenach wsi Gminy Krzywiń.

VI. Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy Krzywiń działa 17 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. OSP Krzywina i OSP Jerka działają w ramach Krajowego Systemie Ratowniczo - Gaśniczego. Wszystkie OSP są zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym. Każda jednostka posiada swoją bazę lokalową tzw. remizę OSP. Na stanie jednostek OSP jest – 12 samochodów strażackich, 2 pompy TOHATSU, 4 pompy szlamowe i 3 pompy pływające.

OSP Krzywina posiada: JELCZ GCBA 5/32 – samochód bojowy, STAR MAN GBA 2,5/16 – samochód bojowy, VOLKSVAGEN oraz 2 pontony z silnikiem HONDY - samochód bojowy z przeznaczeniem do ratownictwa wodnego oraz sprzęt hydrauliczny firmy LUKAS do ratownictwa drogowego **OSP Jerka** posiada: VOLKSVAGEN – samochód bojowy, STAR GBA 2,5/16- samochód bojowy oraz sprzęt hydrauliczny firmy LUKAS do ratownictwa

drogowego **OSP Bieżyn** posiada STAR 244 –samochód bojowy, **OSP Kopaszewo** posiada: LUBLIN III – samochód bojowy z agregatem szybkiego natarcia, DOGGE – samochód bojowy /1.500 litrów wody/ z pompą, dwustopniową szybkiego natarcia, **OSP Łuszkowo** posiada DAF 15/30 – samochód bojowy, **OSP Mościszki** posiada samochód VOLKSVAGEN do przewozu sprzętu pożarniczego oraz ponton z silnikiem, **OSP Żelazno** posiada samochód FSC LUBLIN/ŻUK do przewozu sprzętu pożarniczego, **OSP Bielewo** posiada samochód STAR 244 do przewozu sprzętu pożarniczego.

W 2013 roku wydatki bieżące stanowiły między innymi:

- badania lekarskie kierowców samochodów pożarniczych i członków OSP – **5.200 zł;**
- ubezpieczenie samochodów pożarniczych i członków straży pożarnej – **9.368 zł;**
- naprawa samochodów pożarniczych, motopomp, łodzi motorowych – **24.211,96 zł;**
- zakup paliwa dla OSP z terenu gminy Krzywiń – **21.513,29 zł;**
- szkolenia kierowców samochodów pożarniczych, pływonurków, kursy ratowników, udział w mistrzostwach oraz zawody pływonurków – **18.600 zł;**
- wydanie zaświadczeń na uprawnionego kierowcę samochodu pożarniczego – Starostwo Powiatowe – **1.300 zł**

Ponadto przekazano dotację na zakup sprzętu i umundurowania dla OSP Krzywiń i OSP Jerka o łącznej kwocie **24.872,15**.

VI. Zdrowie

1. Miejsko-Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w ramach Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Programu Zapobiegania Narkomanii, w mieście i gminie Krzywiń realizowany jest coroczny „Miejsko-Gminny Program PiRPA”. W 2013 roku zrealizowane zostały następujące jego elementy:

Została sporządzona korekta diagnozy nadużywania alkoholu na terenie miasta i gminy. Obecnie na terenie Gminy żyją 74 osoby ze zdiagnozowanym ZAA przez biegłego psychologa. Działaniem komisji objęte jest 153 osób nadużywających alkoholu, z czego 7 przybyło w 2013 roku. Członkowie GKRPA przeprowadzili 19 rozmowy o charakterze interwencyjno-profilaktycznym, w wyniku których wystosowano 1 wniosek do Sądu Rejonowego w Kościanie o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego oraz 4 wnioski o opinię biegłego psychologa w kwestii uzależnienia od alkoholu. W wyniku powyższych rozmów także 3 osoby podjęły leczenie dobrowolnie, a w trakcie leczenia jest 5 osób. W 14 sprawach prowadzone jest postępowanie prokuratorskie. Przeprowadzone było także w Punkcie Konsultacyjnym 10 rozmów z członkami rodzin osób nadużywających alkohol oraz 2 rozmowy ze sprawcami przemocy domowej.

W ramach działalności profilaktycznej GKRPA przeprowadziła następujące działania:

- współfinansowano wyjazd na zimowisko z programem profilaktycznym dla 36 dzieci z terenu gminy zorganizowanego wspólnie ze Stowarzyszeniem Oliwskie Słoneczko zgodnie z zawartym porozumieniem,
- zakupiono artykuły spożywcze i nagrody na zorganizowany przez Radę Sołecką oraz opiekuna świetlicy w Zbęczach balik karnawałowy dla dzieci z terenu gminy,
- sfinansowano wyjazd na basen dla dzieci ze świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w Wieszkowie,

- pokryto koszt zorganizowanego dla dzieci ze świetlic opiekuńczo-wychowawczych w Świńcu, Rąbiniu, Rogaczewie Małym i Zbęczach wyjazdu do kina,
- opłacono warsztaty profilaktyczne dla nauczycieli i rodziców z Zespołu Szkół w Lubiniu pod tytułami „Pigmelion i Aureola” oraz „Dopalacze, narkotyki, paranarkotyki”. Zajęcia prowadził prof. n. dr hab. Mariusz Jędrzejko z Mazowieckiego Centrum Profilaktyki Uzależnień,
- w Zespole Szkół w Jerce pokryto koszty warsztatów profilaktycznych dotyczących skutków zażywania narkotyków, szerzącej się agresji oraz warsztatów pod tytułem „Jak odreagować stres”,
- zakupiono nagrody na konkurs pod tytułem „Nie daj szansy AIDS”,
- zgodnie z zawartym porozumieniem, dofinansowano półkolonie z programem profilaktycznym zorganizowane przez Stowarzyszenie Oliwskie Słoneczko dla dzieci w wieku 3 do 13 lat z terenu gminy,
- wspólnie ze Stowarzyszeniem Oliwskie Słoneczko zorganizowano i sfinansowano piknik rodzinny w ramach ogólnopolskiej kampanii z zakresu profilaktyki uzależnień „Postaw na Rodzinę”,
- pokryto koszty zamontowania elektrycznego podgrzewacza wody oraz wyczyszczenia pieca kaflowego w świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w Wieszkowie,
- pokryto koszty warsztatów profilaktycznych pod tytułem „Środki psychoaktywne wśród dzieci i młodzieży” dla uczniów pierwszych klas gimnazjum oraz drugich klas Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzywiniu. Dla nauczycieli tych szkół zorganizowano warsztaty pod tytułem „Dziecko pod parasolem prawa”. Zajęcia warsztatowe dla Zespołu Szkół w Krzywiniu prowadziła pani Małgorzata Biskup.
- opłacono i zorganizowano wyjazd dla 25 dzieci z terenu naszej gminy na kolonie socjoterapeutyczne do Mrzeżyna,
- prowadzone są świetlice opiekuńczo-wychowawcze w Wieszkowie, Zbęczach i Rogaczewie Małym łącznie z wyposażeniem w niezbędne artykuły dydaktyczno-biurowe, zakupem węgla oraz energii elektrycznej,
- sfinansowano częściowy remont świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w Zbęczach (remont podłogi),
- zakupiono upominki i słodycze dla dzieci na zorganizowane w świetlicach opiekuńczo-wychowawczych w Wieszkowie i Rąbiniu integracyjne spotkanie gwiazdkowe,
- zakupiono nagrody na zorganizowany przez Radę Sołecką, Sołtysa oraz opiekunkę świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w Zbęczach konkurs związany z wykonaniem wianków dla dzieci z terenu gminy, ,
- kupiono artykuły spożywcze (słodycze) na Dzień Dziecka dla dzieci ze świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w Wieszkowie,
- w ramach pozalekcyjnych zajęć sportowych z programem profilaktycznym, sfinansowano zakup nagród na organizowany corocznie przez Radę Gminną LZS Turniej Wsi pod nazwa „Sport, Rekreacja, Trzeźwość”,
- opłacono opiekunów świetlicy w Bieżyniu, siłowni w Krzywiniu oraz realizowanego zgodnie z zawartą umową w Zespole Szkół w Jerce programu „Animator sportu dzieci i młodzieży”,
- zakupiono art. spożywcze na organizowany przez opiekunkę i dzieci ze świetlicy w Zbęczach Dzień Babci i Dziadka,
- dofinansowano program „Wakacje z tenisem” organizowany jako forma profilaktyki uzależnień podczas wakacji letnich na kortach DPS w Mościskach dla dzieci i młodzieży z terenu gminy,
- zakupiono art., spożywcze na zabawę andrzejkowa dla dzieci ze świetlicy opiekuńczo-wychowawczej w Wieszkowie,

- kontynuowano działania w ramach akcji PARPA „Alkohol – nieletnim dostęp wzbroniony”, „Cięża bez alkoholu” oraz „Sprawdź, czy Twoje picie jest bezpieczne” oraz „Stop 18” dotyczący sprzedaży papierosów nieletnim,
- przeprowadzono wrywkowe kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie całej gminy pod kątem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Wspierane były merytorycznie i lokalowo grupy samopomocowe AA i Al.-Anon oraz Stowarzyszenie Klub „DOM”, które zgodnie ze swym statutem, pośrednio realizowało zadania gminne w dziedzinie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadząc następujące działania:

- prowadzono „Punkt Konsultacyjny” z dziedziny uzależnienia od alkoholu i narkotyków, ze stałymi dyżurami, w którym raz w miesiącu udzielana jest pomoc psychologiczna przez mgr Alinę Jasińską, będącą jednocześnie biegłym sądowym naszej Komisji, orzekającym o uzależnieniu od alkoholu,
- kontynuowano współpracę z Oddziałem Odwykowym Wojewódzkiego Szpitala Neuropsychiatrycznego w Kościanie, prokuraturą i sądem,
- zorganizowano coroczny wyjazd na Ogólnopolski Zlot Rodzin Abstynenckich w Małym Cichym k/Zakopanego dla 30 osób,
- wspierane były merytorycznie i lokalowo grupy Anonimowych Alkoholików i rodzinne Al.-Anon,
- w pomieszczeniach Stowarzyszenia spotykali się także członkowie obu Klubów Seniora oraz Koła PZW, gdzie znajdują gościnę i obsługę (około 150 osób miesięcznie).

2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywiniu działa na mocy Uchwały Rady Narodowej Miasta i Gminy w Krzywiniu od 1990 roku. Jest jednostką organizacyjną gminy i realizuje zadania będące w gestii samorządu gminy Krzywiń.

W 2013 roku w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzywiniu było zatrudnionych na podstawie umowy o pracę 22 osoby, na stanowiskach: dyrektor, główny księgowy, 6 pracowników socjalnych w rejonach opiekuńczych, 2 inspektorów do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, asystent rodziny, 2 robotników gospodarczych, 2 pracowników przy świadczeniu usług opiekuńczych, w tym jedna osoba na 3/4 etatu opiekuje się dziećmi niepełnosprawnymi w czasie dowozu do Ośrodka Rehabilitacyjnego do Kościana i 4 osoby na umowę zlecenie wykonujących usługi opiekuńcze w formie pomocy sąsiedzkich u 8 osób.

Rejon działania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej obejmuje miasto i gminę Krzywiń. Działając zgodnie z w ustawą o pomocy społecznej MGOPS wykonuje zadania własne Gminy o charakterze obowiązkowym i nieobowiązkowym, zadania zlecone przez administrację rządową oraz zadania przekazane do realizacji przez organy Gminy Krzywiń. Środki finansowe na realizację ww. zadań pochodzą z budżetu gminy (zadania własne) i Ministerstwa Polityki Społecznej (dotacje do zadań własnych gminy i zadania zlecone) środki te są przekazywane przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu. Podstawowym celem działania Ośrodka jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc społeczna przyznawana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodów: ubóstwa,

sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, alkoholizmu i narkomanii, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej również uzależnione jest od dochodu i przysługuje osobom i rodzinom, których dochód (netto) na osobę w rodzinie nie przekracza: dla osoby samotnie gospodarującej **542,00 zł**, dla gospodarstw domowych (rodzin wieloosobowych) **456,00 zł** na osobę w rodzinie. Ustawa o pomocy społecznej podzieliła świadczenia na mające charakter obowiązkowy i fakultatywny .

W roku 2013 na zasiłki i pomoc w naturze wydatkowano 267.805,99 zł. W tym z budżetu gminnego 103.817,27 zł - na realizację zadań własnych Gminy, pozostałe 163.988,72 zł to dotacja z budżetu centralnego do zadania własnego na wypłatę zasiłków okresowych.

Na zasiłki stałe wydatkowano 128.421,15 zł (80% z dotacji z budżetu państwa w wysokości 102.736,91 zł a 20% ze środków własnych Gminy w wys. 25.684,24 zł)

W roku 2013 udzielono pomocy (osobom – rodzinom będącym w trudnej sytuacji materialnej) niezależnie od rodzaju, formy i źródła finansowania 209 rodzinom (tj. 654 osobom). W roku 2013 w zakresie zadań własnych Gminy realizowane były następujące

świadczenia: 35 osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności nie posiadające uprawnień do własnych świadczeń emerytalno - rentowych lub posiadające dochody niższe niż kryterium dochodowe, otrzymywały stałe zasiłki w wysokości od 30 zł do 529 zł miesięcznie; 146 dzieci – uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych otrzymywały posiłki w stołówce przy szkole w Krzywiniu, w szkole Jerce, Lubiniu, Bieżyniu, Zespole Szkół Specjalnych w Kościanie, LO w Kościanie, Zespole Szkół w Kościanie, Gimnazjum w Racocie, Zespole Szkół Leśnych w Goraju, Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Nietążkowie, Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Owińskach oraz we wszystkich przedszkolach naszej Gminy; Dla 10 osób dorosłych Ośrodek kupował gotowe posiłki oraz 260 osób otrzymało pomoc na zakup żywności lub zakupiono produkty żywnościowe w ramach Rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, na tą pomoc wydano 99.722,11 zł w tym dotacja w wysokości 59.350 zł.

W ramach powyższego programu dyrektorzy szkół mają możliwość przyznania posiłków dla uczniów bez konieczności sprawdzania sytuacji materialnej rodziny ucznia i przeprowadzania wywiadu środowiskowego. Dla 4 uczniów dyrektorzy szkół w naszej Gminie zaproponowali taką pomoc – na kwotę 844 zł; 153 osobom udzielono pomocy w formie zasiłków jednorazowych, pomoc ta była udzielana na zakup żywności, opału, wyposażenia do szkoły, leków i leczenia, dojazdu na terapię, opłacenia wydatków związanych z utrzymaniem mieszkania na kwotę 137.823 zł; W przypadku stwierdzenia marnotrawienia przyznanych świadczeń pieniężnych lub korzystania w sposób nie zgodny z przeznaczeniem z pomocy społecznej lub niszczenia celowego własnych zasobów materialnych, Ośrodek przyznawał pomoc w formie niepieniężnej (zakup opału, zakup żywności, opłacenie bieżących opłat związanych z utrzymaniem mieszkania – energii elektrycznej, wody, czynszu).

Dla siedmiu osób bezdomnych mających ostatni meldunek w Gminie Krzywiń opłacano miejsce schronienia na kwotę 6.855 zł; Do jednych z najważniejszych form pomocy w zakresie zadań własnych gminy należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych. Przysługuje on osobom lub rodzinom przede wszystkim ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego (poniżej 456,- zł na osobę w rodzinie lub 542 zł na osobę samotną). W 2013 roku przyznano 64 osobom 381 świadczeń okresowych na łączną kwotę 174.351-zł. Średnia wysokość jednego świadczenia wynosi 457 złotych miesięcznie; 9 osób korzystało z pomocy w formie usług opiekuńczych, łączny koszt pomocy usługowej wyniósł 52.634,81 złotych w tym 25.795,12 zł to usługi pomocy sąsiedzkich. Razem w 2013 r udzielono 4.839 godzin usług opiekuńczych.

Do równie ważnych zadań gminy o charakterze fakultatywnym należy udzielanie pomocy w formie zasiłków celowych specjalnych. W 2013 roku udzielono 27 zasiłków celowych specjalnych na łączną kwotę 8.725 złotych. Średnia wysokość zasiłku celowego specjalnego wyniosła przeszło 320 złotych. Najczęstszym powodem wnioskowania o tego typu pomoc była niemożność zakupu leków i opału z uwagi na zbyt niski dochód przekraczający wprawdzie kryterium dochodowe, ale niewystarczający do zaspokojenia tej potrzeby we własnym zakresie. Do typowych biorców tego świadczenia należą osoby starsze z niską rentą lub emeryturą. Zadaniem zleconym charakterze obowiązkowym jest wypłacanie wynagrodzenia opiekunowi za sprawowanie opieki przyznane przez sąd. W minionym roku wypłacane było wynagrodzenia dla czterech osób za opiekę nad 5 osobami ubezwłasnowolnionymi. Łączny koszt wynagrodzenia wyniósł – 6.665,94 zł

W 2013 roku Burmistrz Miasta i Gminy Krzywina wydał 3 decyzje uprawniające do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych osobom, które takich uprawnień z innych tytułów nie posiadały. Ośrodek Pomocy Społecznej 47 osobom nie posiadającym ubezpieczenia zdrowotnego a pobierającym zasiłki stałe 31 oraz 16 osobom pobierającym świadczenia pielęgnacyjne lub specjalne zasiłki opiekuńcze opłacał składkę na ubezpieczenie zdrowotne, na łączną kwotę 16.932,19 zł

Wszelka pomoc Ośrodka skierowana jest do indywidualnego klienta / rodziny, a wydanie decyzji administracyjnej podejmuje się na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego w miejscu zamieszkania klienta przez pracownika socjalnego. Pracownik socjalny kieruje się zasadą dobra osób i rodzin, którym służy, poszanowania ich godności i prawa tych osób do samostanowienia. Ma obowiązek przeciwdziałania praktykom niehumanitarnym i dyskryminującym osobę, rodzinę lub grupę. W roku 2013 pracownicy socjalni Ośrodka przeprowadzili około 700 wywiadów środowiskowych rozeznając środowiska pod względem ich sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej, mieszkaniowej i materialnej. Wywiady środowiskowe Ośrodek przeprowadza także na potrzeby innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu całej Polski – głównie wywiady alimentacyjne. Ponadto pracownicy socjalni dodatkowo przeprowadzali rodzinne wywiady środowiskowe do potrzeb ustalania prawa do przyznania i kontynuowania specjalnego zasiłku opiekuńczego raz na pół roku.

Pracownicy socjalni oprócz pomocy finansowej oferują klientom szeroki zakres pracy socjalnej. Wykonywanie pracy socjalnej jest jednym z zadań własnych gminy.

224 rodzinom udzielano pomocy w tej postaci.

54 rodzinom udzielano pomocy w formie tylko pracy socjalnej – bez wsparcia finansowego. Praca socjalna prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Oznacza to że klienci pomocy społecznej nie tylko oczekują pomocy finansowej ale, również pomocy w zakresie rozwiązywania ich spraw życiowych. Pracownik socjalny spełnia następujące role: administratora, konsultanta, superwizora, pośrednika, osoby zarządzającej przypadkiem, mediatora, negocjatora, terapeuty, doradcy, oraz osoby kierującej i odsyłającej do właściwych źródeł pomocy.

Wśród tych ostatnich warto wymienić instytucje i osoby z którymi podejmowana jest regularna współpraca: z Urzędem Miasta i Gminy, Powiatowym Urzędem Pracy w Kościanie, Posterunkiem Policji w Krzywiniu, służbą zdrowia, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kościanie, Sądem Rejonowym w Kościanie, Prokuraturą, Komornikami Sądowymi i Skarbowymi, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Miejsko Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnią Leczenia Uzależnień, zakładami opiekuńczo-leczniczymi, domami pomocy społecznej, szkołami, sołtysami.

Ośrodek jest Partnerem Banku Żywności w Lesznie i partycypuje w kosztach realizacji programu „Dostarczanie nadwyżek żywności najuboższej ludności Unii Europejskiej” 2013 – wydano 4.549,19 zł. Umowę podpisaliśmy na otrzymywanie artykułów spożywczych dla 500 osób. Zgodnie z założeniami powyższego programu taką formą pomocy obejmuje się osoby dysfunkcyjne których dochód na osobę nie przekraczał 150% kryterium dochodowego osoby samotnej (813zł) lub 150 % kryterium na osobę w rodzinie (684zł).

Jedna osoba w roku może otrzymać artykuły spożywcze w ilości nie mniejszej niż 30 kg i nie większej niż 70 kg. Dla każdej osoby pracownicy socjalni prowadzą imienną kartę wydawanych artykułów spożywczych. Ogółem powyższą pomocą w formie artykułów żywnościowych z tego programu otrzymywało 723 osób z 208 rodzin. Wydaliśmy artykułów spożywczych o wadze 24.956,13 kg o wartości 90.983,88 zł.

Zadaniem pomocy społecznej jest również aktywowanie osób do integracji ze środowiskiem. Na terenie tut. Gminy działają Kluby Seniora: w Świńcu, Kopaszewie, Bieżyniu, Lubiniu, Mościszkach, Jurkowie i Łągowie i dwa w Krzywiniu. Zostały one utworzone w celu zapewnienia osobom w wieku emerytalnym pomocy w organizacji i aktywizacji ich życia a w szczególności zaspakajania potrzeb kulturalnych. W roku 2013 dofinansowanie działalności ww. klubów wyniosło 16.462,17 zł.

Tutejszy Ośrodek opłacał koszty pobytu 4 mieszkańców skierowanych z naszej Gminy do domów pomocy społecznej (w Mościszkach, Pakówce, Lesznie i Chumiętkach). Na te świadczenia w 2013 r. wydatkowano 101.104,01 zł.

W minionym roku ośrodek uczestniczył w organizowaniu prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej. Typował osoby do skierowania do prac społ. użytecznych, uzgadniał z sołtysami rodzaj prac do wykonania, przeprowadził szkolenia bhp, oraz cały czas monitorował wykonywanie prac przez klientów pomocy społecznej i obecność w w/w pracach.

W pomieszczeniach pod Ośrodkiem Zdrowia w Krzywiniu prowadzimy magazyn odzieży. Odzież pozyskujemy od mieszkańców naszej Gminy. Także Ośrodek uczestniczy w przekazywaniu mebli i sprzętu gospodarstwa domowego od osób chcących je ofiarować podopiecznym Ośrodka. Nasi klienci pomocy społecznej wykazują duże zainteresowanie taką pomocą. Niektóre rodziny po kilkanaście razy w roku trafiają do magazynu po odzież.

W 2013 roku 38 rodzin 142 razy skorzystały z tej formy pomocy.

Od maja 2012 r. został zatrudniony w Ośrodku asystent rodziny. Zadaniem asystenta jest wzmocnienie rodziny przeżywającej kryzys dotyczący opieki i wychowania dzieci, a w konsekwencji w przyszłości ograniczenie liczby dzieci objętych pieczęią zastępczą.

W 2013 roku asystent obejmował swoim działaniem 16 rodzin.

4 rodziny z postanowienia sądu w związku z ograniczoną władzą rodzicielską,

12 rodzin na wniosek pracowników socjalnych ze względu na nieprawidłowości opiekuńczo - wychowawcze w rodzinach.

Na powyższe zadanie w ydano 35.423,11 w tym 15.576,02 zł ze środków własnych Gminy pozostałe to środki uzyskane w ramach Resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2013 „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”.

MGOPS uczestniczył w kierowaniu, typowaniu i doposażeniu dzieci na wypoczynek letni.

Pracownicy socjalni docierali do rodziców z kartami na wypoczynek w Mrzeżynie (25 dzieciom opłacono ze środków Miejsko Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych) oraz w miejscowości Firlej, woj. lubelskie (12 dzieciom opłaconych przez Kuratorium w Poznaniu) i dopełniali wszelkich formalności do wysłania dzieci na wypoczynek. Także pracownicy socjalni z niektórymi rodzinami, które otrzymują stypendia socjalne załatwiają zakupy dla dzieci aby mogli wykazać wydatek rachunkami w Urzędzie Miasta i Gminy w Krzywiniu.

MGOPS był koordynatorem w przygotowywaniu paczek świątecznych dla najuboższych mieszkańców naszej Gminy. Z żywności zebranej przez wolontariuszy Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzywiniu i słodyczy zebranych przez Przedszkola w Bielewie, Krzywiniu, Bieżyniu i Lubiniu pracownicy socjalni przygotowali i rozwieźli 84 paczki.

Ośrodek Pomocy Społecznej wydał w 2013 roku 2.166 decyzji –796 w sprawie świadczeń z pomocy społecznej, 1.239 ze świadczeń rodzinnych i 131 z funduszu alimentacyjnego. z tym 28 decyzji odmawiające świadczeń z pomocy społecznej i 22 ze świadczeń rodzinnych oraz 1 z funduszu alimentacyjnego. Od 9 decyzji złożono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Lesznie. SKO 6 decyzji utrzymało w mocy, 1 do ponownego rozpatrzenia, 1 zmieniająca (rozstrzygnięto na korzyść strony). W 2013 roku Ośrodek wydał 329 zaświadczeń o pobieraniu różnorodnych świadczeń.

Ośrodek Pomocy Społecznej pracuje w opłacanym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej ogólnopolskim systemie informatycznym dla pomocy społecznej POMOST Std 2-0.0. Natomiast na pozostałe programy wykorzystywane do pracy w Ośrodku są kupowane licencje.

W 2013 roku Ośrodek pozyskał dodatkowe środki z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu na kontynuowanie projektu systemowego, przewidzianego dla jednostek pomocy społecznej w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki 2007-2013. „Aktywizacja społeczno – zawodowa osób nieaktywnych zawodowo w gminie Krzywiń”/projekt systemowy współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego./Projekt był realizowany od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku. Celem ogólnym projektu było zwiększenie aktywności zawodowej i społecznej osób bezrobotnych, będących świadczeniobiorcami naszego Ośrodka. Była to V edycja w/w projektu. W projekcie wzięło udział 10 kobiet, które uczestniczyły w 372 godzinach szkoleniowych w treningu kompetencji i umiejętności społeczno - zawodowych, indywidualnym i grupowym doradztwie zawodowym, terapii indywidualnej i grupowej z psychologiem, warsztatach autoprezentacji i kreowania wizerunku, szkoleniu informatycznemu, warsztatach zarządzania budżetem, kursie rękodzieła artystycznego oraz kursie kroju i szycia. Również w ramach projektu został zatrudniony pracownik socjalny w MGOPS – ie. Ogółem koszt projektu wyniósł 133.484,60 zł w tym udział środków własnych 14.136,26 zł

W 2013 r przy MGOPS funkcjonujący Zespół Interdyscyplinarny (ZI) realizował swoje zadania zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.). Odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego; powołano 24 grupy robocze, które przeprowadziły 16 spotkań z ofiarami przemocy i 14 spotkań ze sprawcami przemocy. Spotkanie monitorujące sytuację rodziny odbywa się przeciętnie raz na trzy miesiące. Zespół prowadził 27 niebieskich kart (3 założone przez pracowników socjalnych 24 przez policję), zakończył pracę z 13 kartami.

3 sprawy ZI przekazał do prokuratury i jednym przypadkiem został powiadomiony sąd – wydział karny. Pracownicy socjalni jeden raz w m-cu odwiedzają każdą rodzinę, w której jest założona Niebieska Karta – bez względu na to kto ją założył. Na działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w wydano 919,52 zł.

Pracownicy Ośrodka brali udział w 50 różnych szkoleniach, warsztatach i kursach trwających od kilku godzin do kilku dni. Zróżnicowana tematyka szkoleń organizowanych m.in. przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu, Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu, Regionalny Ośrodek EFS PISOP w Lesznie, WOKISS-u, Wielkopolski Urząd Wojewódzki- Wydział Polityki Społecznej, przyczyniła się do pogłębiania umiejętności zawodowych i pozwoliła na rozwój osobisty pracowników. W minionym roku jeden pracownik kontynuował studia licencjackie na kierunku Praca socjalna oraz jeden podjął kształcenie w zawodzie opiekuna.

Wydatki na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzywińiu realizuje zadania wynikające:

z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (ustawa z dnia 7 września 2007 r. Dz.U. z 2012 r. poz. 1228 ze zmianami). Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych realizowane są :1) zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłku rodzinnego 2) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne 3) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka. Kryteria uprawniające do otrzymania świadczeń rodzinnych - 539,00 zł na osobę w rodzinie i 623,00 zł, gdy w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne. Świadczenia rodzinne w 2013 otrzymało około 860 rodzin (dla około 1.150 dzieci) Wyplacono świadczenia:13.759 zasiłków rodzinnych na kwotę 1.363.993,00 zł Dodatków do zasiłków rodzinnych 7.057 na kwotę 752.347,00 zł; 66 świadczeń z tytułu urodzenia dziecka na kwotę 66.000,00 zł; 394 świadczeń z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego na kwotę 155.467,00 zł; 475 świadczeń z tytułu samotnego wychowywania dziecka na kwotę 81.710,00 zł; 847 świadczeń z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego na kwotę 66.060,00 zł; 847 świadczeń z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego na kwotę 84.700,00 zł; 1.941 świadczeń z tyt. podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania na kwotę 99.450,00 zł; 2.487 świadczeń z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na kwotę 198.960,00 zł; 108 jednorazowych zapomóg dla każdego urodzonego dziecka 108.000,00 zł; 4.205 zasiłków pielęgnacyjnych na kwotę 643.365,00 zł; Z dniem 30.06.2013 r. wygasło wszystkim osobom uprawnionym prawo do świadczenia pielęgnacyjnego przyznanego na podstawie przepisów dotychczasowych (78 osób). Do 30.06.2013 r. świadczenie pielęgnacyjne wypłacane było w kwocie

520,00 zł. Do świadczenia pielęgnacyjnego przysługiwały: w m-cach I - VI 2013 r. dodatek po 100,00 zł miesięcznie, w m-cach IV - XII 2013 r. świadczenia w ramach pomocy finansowej w ramach rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego po 200,00 zł miesięcznie. Od 01 lipca 2013 r. ustawodawca w miejsce dotychczas przyznawanego świadczenia pielęgnacyjnego wprowadził dwa nowe rodzaje świadczenia: 1. Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, 2. Specjalny zasiłek opiekuńczy. Po dniu 1.07.2013 r. prawo do świadczenia pielęgnacyjnego na „nowych” zasadach uzyskało 26 osób, natomiast do specjalnego zasiłku opiekuńczego 7 osób. Wypłacono świadczeń: 40 specjalnych zasiłków opiekuńczych na kwotę 19.518,00 zł, 651 świadczeń pielęgnacyjnych na kwotę 350.618,00 zł, 179 dodatków do świadczenia pielęgnacyjnego po 100,00 zł miesięcznie, na kwotę 17.900,00 zł, 227 świadczeń w ramach pomocy finansowej w ramach rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego po 200,00 zł miesięcznie w na kwotę 45.400,00 zł; 62 osobom opłacano składki na ubezpieczenie społeczne w związku z pobieraniem świadczeń pielęgnacyjnych oraz specjalnych zasiłków opiekuńczych na kwotę 98.369,00 zł; Kryterium uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego to kwota nie przekraczająca 725,00 zł na osobę w rodzinie. W ramach funduszu alimentacyjnego realizowane były działania: Wypłacono 739 świadczeń z funduszu alimentacyjnego (dla 40 rodzin) w kwocie 249.400,00 zł. Przeprowadzono 27 wywiadów z dłużnikami alimentacyjnymi i przekazano istotne informacje komornikom mające wpływ na egzekucje zasądzonych świadczeń alimentacyjnych. Wydano 7 decyzji o uznaniu dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Wydano 1 decyzję o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (w zw. z uznaniem dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych w poprzednim roku) Złożono 8 wniosków do organów ścigania (prokuratury i policji) o ściganie za przestępstwo w związku z nie wywiązywaniem się z obowiązku alimentacyjnego. 2 osoby zobowiązano do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy. 8 wniosków skierowano do Starosty o odebranie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym. Przesłano 6 wniosków do PUP o podjęcie starań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika. 53 dłużników MGOPS zgłosił do Krajowego Rejestru Dłużników.

Na wypłaty powyższych świadczeń i utrzymanie stanowisk wydatkowano kwotę 3.704.039,63 zł w tym 4.720,18 zł to kwota przekazana przez Urząd Miasta i Gminy Krzywiń ze zwrotów wyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych.

Na utrzymanie Ośrodka Pomocy Społecznej wydatkowano 424.466,66 zł

Środowiskowy Dom Samopomocy Społecznej

W strukturach MGOPS w Krzywiniu działa Środowiskowy Dom Samopomocy dla osób upośledzonych umysłowo oraz chorych psychicznie. W 2013 roku korzystało z zajęć **36 podopiecznych**. ŚDS jest ośrodkiem wsparcia o zasięgu ponad lokalnym. Z Gminą Osieczna – z której 4 osoby uczestniczą w zajęciach jest podpisane porozumienie o przekazaniu zadania.

Na utrzymanie Środowiskowego Domu Samopomocy w roku 2013 wydano kwotę 408.366,55 zł (dotacja z budżetu Wojewody Wielkopolskiego, gdyż jest to zadanie zlecone Gminie i koszty utrzymania Domu ponosi budżet państwa).

Kadra zatrudniona w Środowiskowym Domu Samopomocy to 7 osób, w tym kierownik, pielęgniarka, pracownik socjalny, instruktor terapii zajęciowej, technik fizjoterapii, 2 opiekunów z których jeden wykonuje pracę kierowcy oraz psychiatra i psycholog zatrudniony na umowę zlecenie.

Z usług świadczonych przez Środowiskowy Dom Samopomocy w roku 2013 skorzystało 36 osób, w tym: chorych psychicznie, głęboki stopień upośledzenia umysłowego, znaczny stopień upośledzenia umysłowego, umiarkowany stopień upośledzenia umysłowego. Zajęcia dla uczestników prowadzone były w kilkusobowych grupach terapeutycznych w następujących pracowniach: 1. Pracownia kulinarna 2. Pracownia muzyczna/agroterapii 3. Pracownia plastyczno-krawiecka, 4. Pracownia stolarsko-ceramiczna, 5. Pracownia

kinezyterapii. Powierzchnia użytkowa placówki to 225,25 m². ŚDS zapewnia codzienny dojazd na zajęcia podopiecznym mieszkającym poza Krzywiniem.

Podopieczni ŚDS korzystają z następujących zajęć: Terapia muzyczna/agroterapia - Efektem prowadzonych w pracowni muzycznej zajęć było wprowadzenie uczestnika w określony nastrój, wyzwalanie pożądanego uczuć, łagodzenie i rozładowanie nadmiaru stresów, pobudzanie rozwoju umysłowego i wyzwalanie pozytywnych emocji. Osiągane efekty psychoterapeutyczne to między innymi: odreagowanie emocjonalne w trakcie tańca, gry na instrumentach, scenkach parateatralnych, odkrywanie nowych form komunikacji i ekspresji, relaksacja muzyczne uwarżliwienie. Efektem oddziaływań muzykoterapii jest także rozwijanie uzdolnień twórczych, doznawanie osobistego sukcesu oraz motywowanie i mobilizacja do aktywności. Podczas prowadzonych również w pracowni gier i zabaw edukacyjnych uczestnicy uczyli się logicznego myślenia, rozwijali swoją wyobraźnię i spostrzegawczość. Podczas zajęć z agroterapii uczestnicy stopniowo nabywają wiedzę na temat pielęgnacji roślin ozdobnych oraz uczyli się posługiwania podstawowym sprzętem ogrodniczym. Terapia kulinarna – celem tych zajęć jest osiągnięcie przez osoby niepełnosprawne samodzielności w zakresie przygotowywania posiłków oraz posługiwania się przyrządami i narzędziami będącymi na wyposażeniu tej pracowni np. noże, trzepaczki, tarki, jak i mechanicznymi, jak np. kuchenka elektryczna, czajnik elektryczny, mikrofalówka, mikser, gofrownica. Stopniowo nabywali umiejętności przygotowywania różnych potraw, gotowali, piekli ciasta, przygotowywali dania na szczególne okazje (np. spotkanie opłatkowe, śniadanie wielkanocne, dzień matki). Uczyli się obsługi sprzętu, który ułatwia pracę w pracowni kulinarnej oraz umiejętność korzystania z przepisów kulinarnych, czystości i higieny w czasie przyrządzania posiłków, estetyczne podawanie wykonanych dań. Realizując zadania w pracowni kulinarnej uczestnicy mieli możliwość decydowania o jadłospisie, zdobywali wiedzę na temat odpowiedniego doboru ilościowego składników niezbędnych do przygotowania dań, wykonywania deserów oraz pieczenia ciast. Terapia plastyczna, krawiecka - Podczas zajęć w pracowni uczestnicy poznali sposób malowania na płótnie, drewnie i gipsie. Zdobywali wiedzę na temat prawidłowych technik malarskich i doboru kolorów. Poprzez zajęcia plastyczne uczestnicy rozwijali spontaniczność i chęć eksperymentowania, eliminowane były złe nawyki malowania. Zapoznawali się również ze sposobem posługiwania ostrymi narzędziami tj: wyrzynarka, gilotyna, nożyczki. Efektem tych działań było rozwijanie sprawności manualnych. Podczas zajęć uczestnicy zdobywali wiedzę dotyczącą łączenia i dobierania różnorodnych materiałów plastycznych (papier, drewno, dzianina, szkło). Zajęcia krawieckie pozwoliły uczestnikom zdobyć wiedzę na temat zastosowania różnych metod haftów, np. krzyżykowa, łańcuszkowa, dała możliwość nauki szycia ręcznego, a także prawidłowego doboru grubości i koloru nici potrzebnych do szycia. Terapia stolarsko-ceramiczna - podczas zajęć uczestnicy zdobywali m.in. wiedzę w zakresie posługiwania się narzędziami niezbędnymi do obróbki drewna, tj. piła do drewna, wyrzynarka, szlifierka. W czasie trwania zajęć z wykorzystaniem gliny w bloku uczestnicy uczyli się precyzji i koncentracji podczas wykonywania zadań, ćwiczyła koordynację wzrokowo – ruchową. Prace te rozbudzały w uczestnikach wyobraźnię, uczyły ich twórczego myślenia. Podczas zajęć wykonywano drobne prace związanych m.in. z przybijaniem gwoździ, zbijaniu desek i listew, przycinaniu materiału drewnianego piłą. Część prac uczestnicy wykonywali samodzielnie, bez nadzoru opiekuna, dzięki temu rozwijali swoje zdolności manualne, uczyli się samodzielności i zaradności. Ponadto dla podopiecznych prowadzone są treningi m.in. umiejętności społecznych i interpersonalnych (nauka sposobu prowadzenia rozmowy, rozwiązywania pojawiających się problemów, motywowanie do aktywności w oparciu o własne możliwości, kształcenie umiejętności współpracy i komunikowania się w grupie na zasadach otwartości, partnerstwa i wzajemności); trening

asertywności i savoir vivre; trening umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej (przygotowywanie prostych posiłków, nauka obsługi urządzeń tj. pralka, czajnik, kuchenka elektryczna, żelazko, robot kuchenny, nabycie umiejętności wykonywania drobnych napraw, pielęgnacji obuwia, a także drobnych czynności krawieckich (cerowanie, przyszywanie guzików); trening higieniczny i racjonalnego żywienia (zdobycie umiejętności np. poprawnej pielęgnacji ciała, techniki mycia jamy ustnej i zębów, zdobycie poprawnych nawyków żywieniowych), trening porządkowy (dbanie o czystość i porządek pomieszczeń), trening budżetowy (nauka racjonalnego gospodarowania zasobami finansowymi, robienie zakupów), a także trening lekowy (wyrabianie nawyku systematycznego przyjmowania leków z zachowaniem zalecanego dawkowania) i psychoterapie. Ze względu na różnorodność schorzeń i predyspozycji uczestników zajęcia prowadzone były w pracowni kinezyterapii, na siłowni, na Sali gimnastycznej, udział w grach zespołowych i zawodach sportowych. Oprócz zajęć terapeutycznych podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy czynnie biorą udział w warsztatach i imprezach kulturalnych, okolicznościowych, integracyjnych i sportowych, występach artystycznych organizowanych m.in. przez Biblioteka Publiczna, UMiG Krzywiń, Starostwo Powiatowe w Kościanie, ŚDS Kościan, WTZ Kościan, Ośrodek Wsparcia dla osób zaburzeniami psychicznymi w Kościanie, WTZ Piaski, ŚDS Chwałkowo, ŚDS Leszno, Stowarzyszenie „Jesteśmy Wśród Was” Ośrodek Wsparcia w Kościanie, ŚDS Śrem, ŚDS Gostyń, DPS Mościszki, DPS Jarogieniewice, Zespół Szkół Specjalnych oraz Stowarzyszenie na Rzecz Dzieci z Niepełnosprawnością Intelktualną w Kościanie, PCPR Kościan, Sołectwa i Kluby Seniora z Gminy Krzywiń.

Wszystkie wydatki pomocy społecznej w 2013 roku wyniosły: 5.425.790,17 zł.

VII. Edukacyjna opieka wychowawcza

Stypendia

System stypendialny Miasta i Gminy Krzywiń

1) szkolne stypendia naukowe i za osiągnięcia sportowe - **13.660,00 zł**

- Zespół Szkół w Krzywiniu - 3.700,00 zł
- Zespół Szkół w Jerce - 4.000,00 zł
- Zespół Szkół w Lubiniu - 2.600,00 zł
- Szkoła Podstawowa w Bieżyniu - 560,00 zł
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzywiniu - 2.800,00 zł

2) szkolne stypendia socjalne i zasiłki szkolne – **115.104,00 zł**

-w okresie od 01.01.2013 do 30.06.2013 wypłacono stypendia 175 uczniom (dotyczy roku szkolnego 2012/2013)

-w okresie od 01.09.2013 do 31.12.2013 wypłacono stypendia 183 uczniom (dotyczy roku szkolnego 2013/2014)

Stypendia wypłacone w 2013 roku – 113.604,00 zł

- zasiłki szkolne wypłacono 5 uczniom

Zasiłki wypłacone w 2013 roku – 1.500,00 zł

Łączna kwota wypłacanej pomocy materialnej wyniosła 128.764,00 zł, w tym ze środków własnych 33.893 ,00 zł.

OŚWIATA I WYCHOWANIE

I. Gminne Przedszkole Samorządowe

Gminne Przedszkole Samorządowe w Krzywiniu jest placówką publiczną, liczy siedem oddziałów: w miejscowości Krzywiń, Jerka, Bieżyń, Bielewo, Lubiń, Kopaszewo i Świniec. Pracę zorganizowano w 14 grupach przedszkolaków, jej szczegółową organizację wychowania i opieki określał arkusz organizacyjny zatwierdzony przez Burmistrza Miasta i Gminy Krzywiń. Do przedszkola uczęszczają dzieci w wieku 2,5 do 7 lat. W roku szkolnym 2013/2014 przyjęto 323 dzieci. Obecnie edukację przedszkolną pobierają: 1 siedmiolatek, 90 sześciolatek, 101 pięcioletków, 88 czterolatek oraz 43 trzylatek. W oddziałach przedszkolnych w Krzywiniu i Jerce funkcjonują oddziały dziewięciogodzinne w godz. 6:45-15:45. Z oferty wydłużonego czasu pobytu dziecka w przedszkolu za dodatkową opłatą w kwocie 1 zł za każdą dodatkową godzinę powyżej realizowanej podstawy programowej wychowania przedszkolnego korzysta 41 dzieci. Także w roku szkolnym 2013/2014 utworzono nową grupę ze względu na duże zainteresowanie rodziców posłaniem dziecka do przedszkola. Z tego tytułu w oddziale Krzywiń przyjęto do przedszkola wszystkie zgłoszone dzieci i zatrudniono nowego nauczyciela wychowania przedszkolnego. Kadra pedagogiczna liczyła 16 osób pełnozatrudnionych na pełen etat, 1 nauczyciel uzupełnia etat i 2 zatrudnionych jest na część etatu. Personel pedagogiczny stanowią: dyrektor, wicedyrektor, nauczycielki wychowania przedszkolnego, katecheta, logopeda oraz oligofrenopedagog. Kwalifikacje zatrudnionych nauczycieli wg stopnia awansu zawodowego przedstawiają się następująco: 6 nauczycieli dyplomowanych, 9 nauczycieli mianowanych, 3 nauczycieli kontraktowych i 1 nauczyciel stażysta. Wykształcenie wyższe magisterskie posiadało 15 nauczycielek, 3 licencjat i 1 studium pedagogiczne. Nauczyciele stale podnosili swoje kwalifikacje zawodowe, 2 nauczycielki ukończyły studia podyplomowe na kierunku terapii pedagogicznej. Personel pomocniczy tworzą: główny księgowy, sekretarz, pomoce wychowawcze nauczyciela, kucharki, sprzątaczkę, konserwator i palacze CO. Łącznie w Gminnym Przedszkolu Samorządowym w Krzywiniu zatrudniano 14 osób i 3 osoby na sezon grzewczy, z personelu pomocniczego, administracji i obsługi.

Praca dydaktyczna, wychowawcza i opiekuńcza w Gminnym Przedszkolu Samorządowym w Krzywiniu była planowana i przebiegała w oparciu o wybrane i zatwierdzone programy wychowania przedszkolnego, programy własne, podstawę programową wychowania przedszkolnego oraz Program Wychowawczy Przedszkola. Zadaniem głównym przedszkola było przede wszystkim troska o zdrowie, bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój dzieci. Także wspomaganie rodziny w doskonaleniu i rozwoju dziecka oraz przygotowanie go do podjęcia nauki w szkole. Zapewniano dzieciom zajęcia ogólnorozwojowe dostosowane do potrzeb i możliwości dziecka. Dbano o indywidualizację procesu wychowawczego oraz na podmiotowość wychowanków. Prowadzono z maluchami zajęcia plastyczne, techniczne, ruchowe, teatralne, umuzykalniające, rozwijające mowę i myślenie, zabawy doskonalące zmysły, kształcące niezbędne umiejętności dziecka.

W roku 2013 praca wychowawcza, dydaktyczna i opiekuńcza skupiała się wokół realizacji dwóch priorytetowych zadań: 1. Bezpieczny przedszkolak i 2. Rozwijanie ekspresji muzycznej i ruchowej, ukształtowanie wrażliwości estetycznej i słuchowej poprzez różne formy obcowania z muzyką. Dzieci poznawały świat przede wszystkim przez zabawę, małe eksperymenty, obserwacje oraz działania, uczestniczyły w spacerach, uroczystościach, spotkaniach teatralnych, koncertach muzycznych. Na terenie placówki organizowano także

zajęcia dodatkowe, tj. nauka języka angielskiego – nieodpłatne dla wszystkich dzieci i zajęcia z religii. Dla dzieci o szczególnych potrzebach edukacyjnych np. wadami wymowy zapewniona była pomoc specjalistyczna. Prowadzono również zajęcia specjalistyczne dla 1 dziecka 3letniego z orzeczeniem. Specjaliści udzielali dzieciom fachowej pomocy w ramach zajęć korekcyjno – kompensacyjnych i terapii pedagogicznej, a rodzicom poprzez udzielanie cennych wskazówek.

Przedшкоlaczy mieli możliwość prezentowania zdobytych umiejętności podczas uroczystości przedszkolnych, tj. Jasełka, Dzień Babci i Dziadka, Święto Rodziny, Święto Niepodległości, Dzień Dziecka, Pasowanie na Przedszkolaka. W organizację pracy przedszkola wplecione były dni adaptacyjne dla przyszłych przedszkolaków, spotkania z policjantem, strażakiem, pielęgniarką, leśniczym, bibliotekarką. Celem spotkań było wzmocnienie więzi uczuciowej z rodziną, okazywanie szacunku osobom dorosłym i starszym, poznanie różnych zawodów, czy poszanowanie symboli narodowych. Aktywnie włączano się w różnorodne akcje charytatywne tj. zbieranie plastikowych nakrętek, makulatury, puszek, kasztanów i żołądzi. Starano się podejmować działania włączając się spontanicznie w akcje na rzecz potrzebujących ludzi i zwierząt. Dbano o pozytywny wizerunek placówki w środowisku lokalnym. Przedszkolaki brały udział w imprezach środowiskowych, konkursach i przeglądach na szczeblu gminy i powiatu. Natomiast rozgrywki sportowe - Turniej Piłki Nożnej Przedszkolaka stało się tradycją placówki.

Przedszkole przez cały rok współpracowało z instytucjami, MGOPSem, szkołami z terenu gminy Krzywiń, a także z domem rodzinnym dziecka. Organizowano zajęcia otwarte, zebrania i warsztaty dla rodziców, prelekcje ze specjalistami, konsultacje pedagogiczne.

Poprawa bazy materiałowej i remonty:

Przedszkole w Krzywiniu - Malowanie i remont pokoju nauczycielskiego, Zakup i wymiana wykładziny w pokoju nauczycielskim , zakup mebli do pokoju nauczycielskiego, zakup mebli do sali edukacyjnej, mebli do szatni, centralki do urządzenia oddymiającego, grzejnika do sali gimnastycznej, zakup wieży CD, projektora ACER, zakup dysku macierzystego, zakup hydrantu przeciwpożarowego. Łączna kwota 27.351,67 zł.

Przedszkole w Jerce - Montaż instalacji oddymiającej klatki schodowej, Zakup mebli do szatni, stolika, krzesel, montaż przyłącza wodnego do hydrantu ppoż., zakup hydrantu ppoż., malowanie pomieszczeń przedszkola, zakup radioodtwarzacza, naprawa sterownika w kotłowni. Łączna kwota 30.040,27 zł.

Przedszkole w Bieżyniu - Wymiana rozdzielni głównej wyłącznika prądu ppoż., malowanie sali edukacyjnej. Łączna kwota 9.181,46 zł.

Przedszkole w Bielewie - Montaż głównego wyłącznika prądu ppoż., naprawa dachu. Łączna kwota 1.795,00 zł.

Przedszkole w Kopaszewie - Zakup altany na plac zabaw. Łączna kwota 7.100,00 zł.

Przedszkole w Świńcu - Montaż głównego wyłącznika prądu ppoż., naprawa pieca CO, wymiana podgrzewacza wody (1+3) , Zakup telewizora. Łączna kwota 4.856,90 zł.

Przedszkole w Lubiniu - Naprawa dachu, zakup radioodtwarzacza, malowanie pomieszczeń przedszkola, Zakup bujaka i ślizgu na plac zabaw. Łączna kwota 6.863,40 zł.

Zakupiono również pomoce dydaktyczne dla dzieci ze wszystkich oddziałów przedszkolnych za kwotę 6.329,92 zł.

Ponadto ze środków pozabudżetowych (od rodziców i sponsorów) zakupiono:

Przedszkole w Bieżyniu - Zakup książek, zabawek, wykonano ocieplenie drzwi. Łączna kwota 223,00 zł.

Przedszkole w Bielewie - Zakup drukarki, wieży, sprzęt do gimnastyki, Zakup farb do malowania urządzeń na placu zabaw. Łączna kwota 3.000,00 zł.

Przedszkole w Kopaszewie - Zakup aparatu fotograficznego, telewizora, instrumentów muzycznych, domku drewnianego na plac zabaw, sprzętu nagłaśniającego, zabawek. Łączna kwota 7.712,00 zł.

Przedszkole w Lubiniu - zakup pomocy dydaktycznych i biblioteczki na książki. Łączna kwota 717,50 zł.

Przedszkole w Świńcu - Zakup bujaków na plac zabaw. Łączna kwota 2.800,00 zł.

Przedszkole w Jerce - Zakup mebli do szatni. Łączna kwota 1.000,00 zł.

Przedszkole w Krzywiniu - Zakup zabawek. Łączna kwota 800,00 zł.

II. Szkoła Podstawowa w Bieżyniu

1. Informacje wstępne o szkole:

W Szkole Podstawowej w Bieżyniu w 2013 roku uczyło się 100 uczniów w 6 oddziałach, w tym w klasach I – III – 52. Uczniowie uczą się na jedną zmianę i dowożeni są z 4 wiosek (Łagowa, Cichowa, Mościszek i Zbęcz Pole).

W szkole pracowało 7 nauczycieli na pełnym etacie, 2 nauczycieli niepełnozatrudnionych realizowało razem 17 godzin, 2 nauczycieli dopełnia etat innej szkoły. Nauczyciele wg wykształcenia: 9 nauczycieli mgr z przygotowaniem pedagogicznym, 1 nauczyciel wykształcenie wyższe zawodowe, 1 nauczyciel średnie pedagogiczne, 1 nauczyciel wykształcenie wyższe – licencjat z przygotowaniem pedagogicznym (od 21.10.2013 r. na chorobowym). Nauczyciele wg stopnia awansu zawodowego: 6 nauczycieli dyplomowanych, 4 nauczycieli mianowanych, 1 nauczyciel kontraktowy (na zastępstwo od 21.10.2013 r.). Dodatkowo zatrudnieni byli pracownicy administracji i obsługi: 1,5 etatu pracownicy administracji, 2 etaty sprzątaczkę, 0,5 etatu woźny.

2. Działalność dydaktyczna, opiekuńcza i wychowawcza:

Szkoła w 2013 roku realizowała następujące cele działalności: Kształcenie zdolności zastosowania zdobywanej wiedzy i umiejętności w życiu, dążenie do samodzielnego pokonywania trudności i indywidualnego sukcesu ucznia, Stworzenie właściwych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości uczniów, Propagowanie wśród uczniów postaw aktywnych i twórczych, otoczenie opieką psychologiczno – pedagogiczną uczniów z zaburzeniami rozwojowymi, Pomoc rodzicom w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno – wychowawczych, Kształtowanie pozytywnej postawy wobec pracy, praworządności i życia rodzinnego, a także wobec takich wartości uniwersalnych jak: godność ludzka, życzliwość, tolerancja, sprawiedliwość, demokracja, wolność, patriotyzm, Zagwarantowanie podmiotowości uczniów i nauczycieli oraz umożliwienie istotnego udziału rodziców w kształceniu swoich dzieci, Umożliwienie korzystania z edukacji dzieci niepełnosprawnych i wymagających specjalnej troski, Zapewnienie uczniom warunków niezbędnych do zachowania i umacniania higieny osobistej i świadczeń z zakresu profilaktyki zdrowotnej, kształtowanie postaw prozdrowotnych, Stworzenie jak najlepszych warunków do doskonalenia zawodowego dla nauczycieli. Kolejne zadania, których realizacja miała skorygować pracę szkoły formułowano po analizie: wyników klasyfikacji uczniów za I

półroczne ,wyników klasyfikacji i promocji uczniów za rok szkolny 2012/2013 oraz wniosków ze sprawowanego przez dyrektora nadzoru pedagogicznego. W 2013 kontynuowano prowadzenie zajęć edukacyjnych zmierzających do indywidualizacji procesu nauczania uczniów klas I –III ramach Priorytetu IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych, „Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I – III szkół podstawowych” Tytuł projektu realizowanego do końca roku szkolnego 2012/2013, „Edukacyjne Laboratorium Wczesnoszkolne. Systematycznie analizowano sytuację materialną rodzin uczniów, współpracowano z Ośrodkiem Pomocy Społecznej. Uczniowie z rodzin o trudnej sytuacji materialnej korzystali z drugiego śniadania. Szkoła współpracowała z Poradnią Psychologiczno–Pedagogiczną w Kościanie. Sprawy bieżące dotyczące problemów uczniów z nauką jak i sprawy wychowawcze załatwiane były przez wychowawców i pedagoga szkolnego.

W 2013 roku uczniowie brali udział w wielu konkursach i olimpiadach przedmiotowych: Wojewódzki Konkurs Języka Polskiego – etap szkolny, Wojewódzki Konkurs Matematyczny – etap szkolny, Wojewódzki Konkurs Przyrodniczy – etap szkolny i rejonowy, Konkurs Ortograficzny „O Złote Pióro Mistrza Ortografii” klas II i III – etap szkolny i powiatowy, Konkurs Ortograficzny „O tytuł Mistrza Ortografii” klas IV-VI– etap powiatowy, Miejsko-Gminny Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom”, VIII Międzyszkolny Konkurs Recytatorski o Laur Najlepszego Recytatora Szkolnego, Gminny Konkurs Ortograficzny klas II SP „As Ortografii”, Konkurs Matematyczny klas VI SP „Jestem mistrzem matematyki” – etap szkolny i powiatowy, Konkurs Matematyczny klas IV SP „Co dwie głowy, to nie jedna” – etap szkolny i powiatowy, Konkurs plastyczny „Najpiękniejsza Ozdoba Wielkanocna”, Konkurs plastyczny „Najpiękniejsza Szopka Bożonarodzeniowa”, Wojewódzki Konkurs organizowany przez Stację Sanitarno–Epidemiologiczną w Kościanie „Palić, nie palić – oto jest pytanie?”- etap szkolny i powiatowy, Międzyszkolny konkurs „Bądź przyjacielem środowiska”, Konkurs recytatorski klas II SP „Ocalić od zapomnienia wiersze Czesława Janczarskiego w 102 rocznicę urodzin poety”- etap szkolny i powiatowy, Międzynarodowy Konkurs „Kangur Matematyczny”, „Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym” klas 4-6 – etap szkolny i powiatowy, Konkurs Matematyczny „Skok Jaworzno” – etap powiatowy, Międzyszkolny konkurs „Bądź przyjacielem środowiska – zbieraj baterie” - Szkoła Podstawowa w Bieżyniu zajęła I miejsce w gminie Krzywiń.

W 2013 roku uczniowie Szkoły Podstawowej w Bieżyniu brali czynny udział w zawodach i wydarzeniach sportowych: Mistrzostwa Gminy w Tenisie Stołowym, Mistrzostwa Powiatu Kościańskiego w Tenisie Stołowym, Gminne Zawody Sprawnościowe klas II – III, Eliminacje Gminne do IV Turnieju Orlika oraz udział w IV Turnieju Orlika pod patronatem Premiera Donalda Tuska, Mistrzostwa Powiatu Kościańskiego w Narciarstwie Zjazdowym i Snowboardzie, Gminne Zawody Sportowe – Dwa Ognie, Mistrzostwa Gminy w Halowej Piłce Nożnej Szkół Podstawowych, Mistrzostwa Gminy w Czwórboju LA Szkół Podstawowych.

Ponadto szkoła zorganizowała wycieczki do: Budapesztu, Škrdlovic, Leszna, Kościana, Cichowa, Warszawy, Gostynia, Łagowa, Lubinia, Wrocławia i Racotu. Odbywały się wycieczki dydaktyczne, do teatryku (kl. I-III), do kina (kl. IV-VI), parku linowego (kl. IV-VI), kręgielni (kl. IV-VI), do teatru (kl. IV-VI), zwiedzanie rezerwatu przyrody „Miranowo” (kl. V), a także doskonalenie umiejętności pływania (Leszno) oraz doskonalenie umiejętności jazdy na nartach lub snowboardzie (Zieleniec).

Imprezy zorganizowane przez szkołę: Akademia z okazji rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego, uroczysta, środowiskowa akademia z okazji Święta Konstytucji 3 Maja, Impreza szkolna z okazji Pierwszego Dnia Wiosny, Uroczyste obchody Dnia Edukacji

Narodowej, Udział uczniów i nauczycieli w akcji „Sprzątanie świata”, Festyn rekreacyjny z okazji Dnia Dziecka, Uroczysta, środowiskowa akademicka z okazji Narodowego Święta Niepodległości, Spotkanie kolędowe, Rodzinny festyn integracyjny „Sportowe pożegnanie lata” połączony z otwarciem placu zabaw, Festyn integracyjny „Czerwcówka” w Domu Pomocy Społecznej w Mościskach, Biwak integracyjny dla dzieci z partnerskiej szkoły im. Benkő István Református Általános Iskola és Gimnázium z Budapesztu.

Współpraca międzynarodowa: Szkoła Podstawowa w Bieżyniu współpracuje ze szkołą w Škrdlovicach w Czechach oraz Zespołem Szkół im. Benkő István Református Általános Iskola és Gimnázium z Budapesztu. W dniach od 21 do 24 maja 2013 roku delegacja (dziesięcioro uczniów) SP Bieżyń gościła w Zespole Szkół w Budapeszcie. W dniach od 20 do 23 czerwca 2013r. delegacja (czternaścioro uczniów) SP Bieżyń gościła w szkole w Škrdlovicach. Natomiast w dniach od 1 do 4 października 2013 r. w SP Bieżyń gościła grupa dziesięciorga węgierskich dzieci wraz z dwoma opiekunkami ze szkoły im. Benkő István Református Általános Iskola és Gimnázium z Budapesztu.

3. Poprawa bazy materiałowej i remonty:

W 2013 roku wykonano następujące remonty (ze środków budżetowych) :

- naprawa dachu i obróbki ciesielskie na budynku starej szkoły - 500,00
- naprawa rynien i obróbki dekararskie na budynku nowej szkoły - 400,00
- malowanie sanitariatów, kuchni, magazynu i biblioteki - 842,42
- przegląd oraz naprawa instalacji elektrycznej - 603,51
- wymiana lamp w 2 salach dydaktycznych - 3.160,01
- remont biblioteki (wymiana wykładziny i listew podłogowych) - 763,73
- remont magazynu - 4.144,48
- remont palników olejowych - 738,00
- zabudowa meblowa biblioteki i pomieszczenia sprzątaczek - 7.200,00

Łączny koszt: 18.352,15 zł.

Pozyskiwanie środków zewnętrznych

Z udziału w projekcie Edukacyjne Laboratorium Wczesnoszkolne pozyskano kwotę 29.100 zł na prowadzenie dodatkowych zajęć z uczniami oraz kwotę 900 zł na dofinansowanie remontu gabinetu logopedycznego.

Z organizacji festynu rodzinnego „Sportowe pożegnanie lata”, połączonego z otwarciem placu zabaw w ramach programu Radosna Szkoła, pozyskano 1.325 zł dla Rady Rodziców działającej przy SP Bieżyń – kwota przeznaczona na biwak integracyjny dla uczniów z Węgier.

III. Zespół Szkół Jerka

1. Informacje o szkole:

Do Zespołu Szkół w Jerce w 2013 roku do 18 oddziałów uczęszczało 359 uczniów, w tym do 12 oddziałów szkoły podstawowej 224 uczniów, a do 6 oddziałów gimnazjum 135 uczniów. Z ogólnej liczby, 234 uczniów było dowożonych. Zajęcia odbywały się w 22 salach lekcyjnych, 2 pracowniach komputerowych i 1 sali sportowej.

Szkoła zatrudniała w okresie sprawozdawczym 39 nauczycieli (32 pełnozatrudnionych, w tym 2 na urlopie macierzyńskim, 2 na urlopie dla poratowania zdrowia; 1 świadczenia rehabilitacyjne, 6 niepełnozatrudnionych, 1 dopełniający etat innej szkoły) oraz 11 pracowników administracji i obsługi (łącznie 10,1 etatu) i 1 pracownika sezonowego

2. Działalność dydaktyczno-wychowawcza

W 2013 roku 109 uczniów brało udział w konkursach przedmiotowych, z czego 11 uczniów zakwalifikowało się do etapu rejonowego, 4 uczniów do etapu wojewódzkiego, także na etapie wojewódzkim uczniowie klas II gimnazjum zdobyli wyróżnienie. Konkursy na etapie rejonu wielkopolskiego organizowane przez instytucje oświatowe: Konkurs Gwara Wielkopolska- I, II miejsce, Międzynarodowy Dzień tabliczki mnożenia - konkurs internetowy MTEXPERT- III miejsce w kategorii klas I gimnazjum, Konkurs im. Dezyderego Chłapowskiego-3 finalistów konkursu i 1 laureat. Udział uczniów w pozostałych konkursach: Gminny Konkurs Ortograficzny, Wojewódzki konkurs interaktywny „Daj się ponieść historii” organizowany przez LGD Gościnną Wielkopolska - zajęcie I miejsca i wygrana jednodniowa wycieczka dla dwudziestu osób do muzeum im. A. Mickiewicza w Śmiałowie pt. „ Szlakiem podróży z Panem Tadeuszem”, XIII Powiatowy Konkurs Gwary Wielkopolskiej - Laur zwycięstwa oraz IV miejsce dla gimnazjalistek. Ponadto uczniowie brali udział w konkursie na Szopkę Bożonarodzeniową, konkursie wiedzy o Janie Pawle II, Higiena i choroby - konkursie organizowanym przez PCK, konkursie Cztery pory roku z j. angielskim, Potyczkach Ortograficznych, konkursie czytelnictwem „Turnieju bajek i baśni”, Konkursie Matematycznym klas I-III, Konkursie „Mistrz Tabliczki Mnożenia”, Matematycznym konkursie klas I Gimnazjum, „Igrzyskach Olimpijskich w Matematyce”, konkursie matematycznym Finalista, Międzynarodowym konkursie matematycznym –Kangur i Kangurek, Powiatowym konkursie „Jestem Mistrzem Matematyki”, „Z Matematyką naco dzień”, „Co dwie głowy to nie jedna”, Konkursie Mitologicznym dla uczniów szkół podstawowych, konkursie frazeologicznym, konkursie czytelnictwem „Przysłowie prawdę ci powie”, konkursie fizycznym – Zamiana Jednostek Wielkości Fizycznych, konkursie na album o życiu i twórczości Janusza Korczaka, Powiatowym konkursie „Gwara Wielkopolska”, „Dyktandzie z okazji Święta Niepodległości”, konkursach biologicznych „Poznaj organizm człowieka”, „Różnorodność roślin i zwierząt” , „W zgodzie z przyrodą”, „Znam i rozumiem przyrodę”, „Recepta na zdrowie”, „Znam Mapę Polski”, „Ekologia i ochrona środowiska”, konkursach chemicznych: „Kwasy, wodorotlenki, sole”, Konkursach geograficznych: „Poznaj swój kraj”, „Geografia na wesoło”, „Bądź przyjacielem środowiska” - akcja zbierania baterii, „Konkursie Wiedzy o Niemczech”, XI Ogólnopolskim Konkursie Języka Niemieckiego, Konkursie wiedzy o krajach anglojęzycznych, konkursie „Mistrz Ortografii Angielskiej”, „Mistrz Słownictwa”, konkursie piosenki angielskiej, Konkursie szkolnym „AIDS- zagrożenie wciąż istnieje”, Międzyszkolnym konkursie „Watykan i Jan Paweł II”, konkursie szachowym, „Turnieju Wiedzy Pożarniczej”; Konkursy plastyczne: „Chwała Bohaterom - powstanie wielkopolskie”, „Przyjaźń i koleżeństwo zamiast przemocy i zła”, „Ta dziwna kraina jest niedaleko miejsca gdzie mieszkam”, plakat popularyzujący idee wychowawcze Janusza Korczaka, „Wielkanocny Koszyczek” - I i II miejsce w powiecie w grupie wiekowej 13-15 lat, „Bezpieczne Wakacje”.

Udział uczniów w programach i projektach edukacyjnych: Radosna Szkoła – wybudowano plac zabaw; eSzkoła - Wielkopolska Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolan - projekt będzie trwał dwa lata. W ramach zajęć pozalekcyjnych uczniowie w czterech pięcioosobowych zespołach zajmą się opisaniem życiorysów najciekawszych i najwybitniejszych postaci naszej gminy, zarówno historycznych jak i tych żyjących obecnie. Kluczową wartością projektu jest budowanie lokalnej i regionalnej tożsamości ,ukazanie dobrych wzorców i przykładów ,a także promocja naszego regionu. Ponadto „Ratujemy i Uczymy Ratować”, „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”, „Trzymaj formę”, „Warzywa i owoce w szkole”, „Szklanka mleka dla każdego”, Indywidualizacja procesu nauczania i wychowania uczniów klas I-III : „Edukacyjne Laboratorium Wczesnoszkolne”- II semestr, „Bądź przyjacielem środowiska”, Lepsza szkoła – Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Jest takie miejsce taki Kraj- Projekt Edukacyjny z okazji Święta Niepodległości, Bogu i ludziom

na chwałę śpiewamy, Cicha noc - Kolęda, która jednoczy Świat, Procenty w naszym gimnazjum, Zapobiegamy otyłości wśród dzieci i młodzieży, Kampinoski Park Narodowy, Zabawy w edukacji wczesnoszkolnej, Szkolna strona sportowa, Krzyże i kapliczki przydrożne w najbliższej okolicy, Życie i działalność Heleny Modrzejewskiej - tematyczne słowniki ortograficzne, Program: Ocena poziomu sprawności fizycznej uczniów, Program „Śladami wybitnych jereckich absolwentów”, „Zagrajmy o sukces” - wyrównywanie szans edukacyjnych w programie brali uczniowie klas I gimnazjum, „Nie pal przy mnie, proszę” – program antynikotynowy dla klas I –III SP, „Znajdź właściwe rozwiązanie” – program antynikotynowy dla klas IV-VI SP i gimn., SGB-GRA –gra internetowa ucząca zarządzania finansami, Warsztaty dla klas I-III gimn. „Jak odreagować stres”?, Warsztaty dla klas I-II gimn.: „Słowa które ranią” i „Potrafię odmówić”. Udział uczniów w akcjach charytatywnych: zbiórka artykułów dla bezdomnych psów w schronisku w Gaju, zbiórka plastikowych nakrętek, „Sprzątamy Las”, zbiórka baterii, makulatury, kasztanów, środków opatrunkowych „Opatrunek na ratunek” dla mieszkańców Afryki, zbiórka okularów akcja „Czary mary okulary” dla mieszkańców Afryki, słodycze dla mieszkańców DPS Mościszki, pomoc dla zwierząt czekających na nowy dom w Dalabuszkach.

Działalność zespołów artystycznych: Szkolny chór KANTYLENA: m.in. występy szkolne, uroczystości gminne, Koncert kolęd, występ dla przedszkolaków, Gminny Dzień Kobiet, podczas Jarmarku Sopicowskiego, na Mini Polagrze, na Dzień Edukacji Narodowej, podczas wizyty biskupa Grzegorza Balcerka, powitanie kolegów z Czech, obchody jubileuszu 50-lecia pożycia małżeńskiego; Zespół Flażoletowy - zajęcia artystyczne kl.III gimnazjum, XVI Swarzędzkim spotkaniu flażoletowym dla dzieci i młodzieży z woj. Wielkopolskiego; oraz Cheerleaderki - dwie grupy dziewcząt: szkoła podstawowa - 12 dziewcząt, gimnazjum – 8 dziewcząt występują podczas rozgrywek sportowych na etapie gminy, powiatu, województwa, III Przegląd Zespołów i Form Tanecznych TAŃCZĄCY KRZYWIŃ.

Udział uczniów w zawodach sportowych: Na szczeblu ogólnopolskim: Turniej piłki ręcznej dzieci z rocznika 2001 i młodszych o Puchar Prezesa Lubuskiego Związku Piłki Ręcznej - Świebodzin II miejsce, Na szczeblu wojewódzkim: Taekwondo Olimpijskie - Mistrzyni Świata uczennica klasy I Szkoły Podstawowej, Rozgrywki Klubowe o Mistrzostwo Wielkopolski w piłce ręcznej dzieci młodszych - VII miejsce, Na szczeblu rejonowym: Piłka ręczna II miejsce - Turniej braci Jureckich, Tenis stołowy drużynowo – dla SP –V m., Tenis stołowy drużynowo Gimn. – IV m., Piłka ręczna chłopców SP –I m., Piłka ręczna dziewcząt Gimn.- IV m., Etap powiatowy: Bieg COCODRILLO - I m., XX Bieg Olimpijski Racot, Piłka ręczna dziewcząt Gimn. – III m., Piłka ręczna chłopców SP –II m., Sztafetowe biegi przełajowe SP –III m., Piłka nożna SP – IV m., Halowa piłka nożna chłopców Gimn. – IVm., Piłka ręczna dziewczęta SP –III m., Indywidualne mistrzostwa powiatu w LA-II m./rzut piłeczką palantową/, Indywidualne mistrzostwa powiatu w LA-III m. /bieg na 60 m/, Indywidualne mistrzostwa powiatu w LA-II m./bieg na 100m/, UNIHOKEJ Gimn. –I m., UNIHOKEJ chłopcy SP –I m., Sztafeta szwedzka dziewcząt gimn –III m., Drużynowe mistrzostwa w tenisie stołowym dziewcząt i chłopców gimn.–II m., Drużynowe mistrzostwa w pływaniu Basen Kościan –dziewczęta chłopcy SP i Gimn., Etap gminny: Sztafetowe biegi przełajowe gimn. dziewczęta –II m., Sztafetowe biegi przełajowe gimn. chłopcy –II m., Siatkówka chłopców SP. – I m., Siatkówka dziewcząt SP – II m., Piłka nożna chłopców SP – I m., Piłka nożna halowa dziewcząt SP – I m., Piłka nożna halowa dziewcząt gimn. – I m., Siatkówka dziewcząt gimn. – I m., Siatkówka chłopców gimn. – I m., Tenis stołowy gra podwójna chłopcy SP – I m. Na hali sportowej odbył się Gwiazdkowy Turniej Piłki Ręcznej Chłopców SP pt. Szukamy Talentów. Organizatorem imprezy sportowo-rekreacyjnej był Organizator Spotu Wiejskiego. Po zaciętej rywalizacji triumfowała drużyna VIVE JERKA.

W 2013 roku odbywało się wiele imprez środowiskowych związanych z życiem szkoły: Święto Patrona Szkoły, Dzień Babci i Dziadka, Dzień portugalsko-hiszpański (goście honorowi Carmen z Hiszpanii i Miguel z Portugalii), Odwiedziny uczniów z zaprzyjaźnionej Szkoły z Havlickowej Borowej z Czech (16-19 maja 2013r.), obchody Roku Juliana Tuwima, Mini Polagra, Debata „Samorząd lokalny –rola i zadania” (Burmistrz Miasta i Gminy Krzywiń, Zastępca Burmistrza, Przewodnicząca Rady Miejskiej Krzywinia i Przewodnicząca Rady Miejskiej Młodych), Wieczór autorski z udziałem dziennikarza, pisarza i watykanistą pana Jacka Moskwy, obchody Święto Niepodległości. W roku sprawozdawczym dobrze układała się współpraca z rodzicami. Zorganizowano Dni Otwarte Szkoły, spotkania z rodzicami, opracowano i przekazano rodzicom kalendarz ZS w Jerce na rok szkolny 2013/2014 oraz cotygodniowe dyżury nauczycieli dla rodziców i cotygodniowe dyżury dla uczniów, stały kontakt z psychologiem z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, wykłady dla rodziców socjologa dr Marka Wachowskiego „Sztuka kreatywnej komunikacji”, prof. Andrzeja Urbaniaka „Podstawy dobrego wychowania”, dr Bogny Białeckiej „Rola ojca i matki w wychowaniu dzieci i młodzieży”. Zadania dodatkowe wynikające ze Statutu Szkoły realizowane w 2013 roku: przeprowadzono egzaminy na karty rowerową, działanie Szkolnego Klubu Europejskiego, Szkolny Klub Ekologiczny, Koło Wolontariuszy, Szkolne Koło Polskiego Czerwonego Krzyża, Cheerleaderki, działał Uczniowski Klub Sportowy, zorganizowano pomoc dla uczniów z rodzin potrzebujących pomocy w postaci paczek świątecznych dla ok. 30 rodzin, zorganizowano turniej szachowy dla uczniów klas podstawowych i gimnazjalnych we współpracy z Klubem „Tęcza” z Kościana. Przyznano stypendia szkolne: w I półroczu: naukowe dla 9 uczniów, sportowe dla 2 uczniów; w II półroczu: naukowe dla 29 uczniów, sportowe dla 2 uczniów. Przyznano wyprawki szkolne w ramach programu rządowego pomocy uczniom dla 23 uczniów na kwotę 6049,50 zł. Szkoła prowadziła ciągłą współpracę z DPS w Mościskach i CPR w Kościanie, zorganizowano śniadania we współpracy z MGOPS w Krzywiniu dla 20 uczniów.

3. W zakresie poprawy bazy materiałowej i remonty:

W 2013 roku przeprowadzono następujące prace:

- Przeprowadzono malowanie: sali lekcyjnej 105,107,108,017,213, sanitariatów na piętrze, parterze, piwnicy, kuchni i zaplecza kuchennego, serwerowni, korytarza na parterze budynku. Łączny koszt prac malarskich: 11 340,00 zł,
- Przeprowadzono gruntowne czyszczenie sali gimnastycznej /prace na wysokościach wykonali członkowie OSP Jerka w ramach współpracy/,
- Wymieniono wykładzinę podłogową w pokoju nauczycielskim oraz w sali 211. Łączny koszt prac: 4 109,42 zł,
- Realizacja projektu e Szkoła Wielkopolska Cyfrowa Encyklopedia Wielkopolan: wdrożenie projektu, wykonanie sieci bezprzewodowej i montaż i badanie zasilania serwerowi. Łączny koszt prac: 8197,67zł,
- Przeprowadzono przeglądy stanu technicznego budynków szkolnych łącznie z instalacją elektryczną, ppoż. oraz dozór techniczny i BHP. Łączny koszt usług: 7 852,33 zł,
- Odnowiono murawę boiska sportowego. Łączny koszt materiału i usług: 1 312,00 zł,
- Wymieniono siatkę na łapaczach na boisku do piłki ręcznej. Łączny koszt prac: 815,38 zł,
- Wykonano wyczystki kominowe. Łączny koszt prac: 1 669,47 zł,
- Zakup pomocy dydaktycznych (monitory-10 szt., zestawy komputerowe-11 szt., projektory 4 szt., ekran projekcyjny-.1szt). Łączny koszt zakupu: 45 949,14 zł,
- Zakup mebli i wyposażenia sal (krzesła, stoliki, tablice, ławki na boisku, rolety, gablota na puchary, tablice do koszykówki). Łączny koszt zakupu: 19 447,46 zł,
- Zakup sprzętu biurowego i gospodarczego (niszczarka ,szafy biurowe i biurka) do pokoju nauczycielskiego, księgowości, gabinet wicedyrektora). Łączny koszt zakupu: 8 162,00 zł,

Pozyskane środki :

Za wynajem Sali gimnastycznej 6.920,00 zł

Za wynajem pomieszczeń w szkole 2.880,80 zł

Refundacja z MGOPS kosztów śniadań dla uczniów 5.059,00 zł

Szkolny Plac Zabaw „Radosna Szkoła” 302 481,54 zł

Uczestnictwo „eSzkoła Wielkopolska Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolan” 36.280,00 zł

Mini Polagra 1.989,00 zł

Ubezpieczenie uczniów 2.225,20 zł.

IV. Zespół Szkół w Lubiniu

1. Informacje o szkole

W 2013 roku w Zespole Szkół i Placówek Oświatowych im. A. Mickiewicza w Lubiniu uczyło się 177 uczniów w 10 oddziałach: w Szkole Podstawowej 6 oddziałów, w Gimnazjum 4 oddziały. Uczniowie szkoły to mieszkańcy następujących miejscowości: Bielewo, Bieżyń, Cichowo, Lubiń, Łagowo, Mościszki, Nowy Dwór, Zbęchy Pole, Żelazno (1) i Jerka (1). Uczniowie zamiejscowi są do szkoły dowożeni. Zajęcia prowadzone są w 11 salach lekcyjnych, w bibliotece, sali sportowej oraz na hali sportowej przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzywiniu. W szkole jest zatrudnionych 23 nauczycieli w tym 5 niepełnozatrudnionych i 3 etaty łączone. Z tej liczby 1 nauczycielka przebywa na dłuższym zwolnieniu lekarskim. Wykształcenie i kwalifikacje nauczycieli: wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym 20, licencjat 2, kolegium 1. Stopień awansu zawodowego: nauczyciel kontraktowy - 4, nauczyciel mianowany - 6, nauczyciel dyplomowany -13. W roku 2013 dwoje nauczycieli uzyskało awans zawodowy . Poza tym placówka zatrudnia 2 pracowników administracji w pełnym wymiarze oraz 6 pracowników obsługi w wymiarze 5 etatów (w tym indywidualny asystent ucznia 1 etat)

2. Działania dydaktyczne, opiekuńcze i wychowawcze:

Zadania dydaktyczne szkoły realizowane były zgodnie z Planem Rozwoju Szkoły i z uwzględnieniem priorytetów Ministra Edukacji oraz Wielkopolskiego Kuratora Oświaty. Średnia ocen uczniów na koniec roku szkolnego 2013/2014 przedstawiała się następująco: Szkoła Podstawowa - 4,54, Gimnazjum - 3,66. Uczniowie szkoły podstawowej ze sprawdzianu uzyskali wynik 21,09, uczniowie gimnazjum z egzaminów gimnazjalnych uzyskali następujące wyniki: historia i wos - 53,88, j.polski - 63,21, przedmioty przyrodnicze - 53,85, matematyka - 54,94, j.angielski podstawowy - 64,76 , j.angielski rozszerzony - 34,62.

Uczniowie wyróżniający się w nauce i zachowaniu otrzymali stypendium naukowe, a za osiągnięcia sportowe - stypendium sportowe. Jeden z uczniów otrzymał stypendium ze Stowarzyszenia Oświatowego im. D. Chłapowskiego. Na zakończenie roku szkolnego wręczana jest Statuetka Prymusa Szkoły i Statuetka Najlepszego Absolwenta oraz Medal Najlepszego Sportowca. Uczniowie chętnie uczestniczyli w zajęciach pozalekcyjnych, podczas których rozwijają własne zainteresowania, uczą się zasad współżycia w grupie. W ofercie edukacyjnej szkoły są koła zainteresowań: 3 formy artystyczne (koło tańca ludowego „Lubiniacy”, zespół wokalny „Semplicze”, kółko fletowe), 2 kółka regionalne oraz 1 kółko sportowe. Dla uczniów z trudnościami w nauce prowadzone są zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, korekcyjne, rewalidacyjne, logopedyczne, gimnastyka korekcyjna, konsultacje psychologiczne. Uczniowie szkoły uczestniczyli także w wielu projektach

współfinansowanych przez UE: "Akademia Uczniowska", "Edukacyjne Laboratorium Wczesnoszkolne", „Zagrajmy o sukces” oraz „Fair Play Bank”. Od kilku lat szkoła współpracuje z Fundacją „Odzew” z Leszna i współuczestniczy w jej projektach, zwłaszcza w formie wolontariatu. W ubiegłym roku 20 uczniów uczestniczyło w projekcie „Zasoby kulturalne małych ojczyzn”, uczniowie uczestniczyli w Rajdzie Niepodległościowym w Boszkowie. Ponadto 5 uczniów skorzystało z zimowiska organizowanego przez „Stowarzyszenie Oliwskie Słoneczko”. Młodzież uczestniczyła w wykładach prowadzonych przez pracowników dydaktycznych UAM w Poznaniu, Politechniki Poznańskiej, cyklicznie wyjeżdża na Festiwal Nauki i Sztuki w Poznaniu, prowadzony przez uczelnie wyższe.

W okresie sprawozdawczym godne odnotowania są następujące osiągnięcia: Konkursu Wiedzy o Wielkopolsce 3 uczniów w etapie rejonowym, Wojewódzki konkurs matematyczny dla SP 2 uczniów w etapie rejonowym, Konkurs recytatorski II miejsce w kategorii IV-VI SP, I miejsce w kategorii I-III SP, „Nie daj szansy Aids” - wyróżnienie etap powiatowy, „Trzymaj formę” - I miejsce etap powiatowy, Powiatowy Konkurs Gwarowy - V miejsce, Mistrzostwa Powiatu Kościańskiego w LA (8 medali), Mistrzostwa Powiatu Kościańskiego w Indywidualnych Biegach Przelajowy - 1 uczestnik etapu wojewódzkiego, Ogólnopolski konkurs „Jan Paweł II” - 2 laureatów, Międzynarodowy Konkurs „Kangur Matematyczny” - 3 wyróżnienia, Wojewódzki Konkurs Historyczny - 1 finalistka, „Młodzież zapobiega pożarom” - powiat I miejsce drużynowo, oraz „Podróże z Panem Tadeuszem” - II miejsce drużynowo. Ponadto uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w konkursach: konkurs filmowy „Nie używkom”, Powiatowy Konkurs Matematyczny „Co dwie głowy to nie jedna”, Najpiękniejsza Ozdoba Wielkanocna”, „Najpiękniejsza szopka”, „Jestem mistrzem matematyki”, Powiatowy Konkurs Mitologiczny dla uczniów szkoły podstawowej. Zadania wychowawcze i opiekuńcze realizowaliśmy zgodnie z Programem Wychowawczym i Programem Profilaktycznym szkoły. Odbyły się apele i uroczystości szkolne związane ze świętami narodowymi i państwowymi. Zgodnie z ceremoniałem szkoły zorganizowano pasowanie uczniów klas I szkoły podstawowej i gimnazjalistów oraz spotkanie opłatkowe. Najmłodszy uczniowie wraz z wychowawcami przygotowali Dzień Mamy i Taty oraz Dzień Babci i Dziadka. Uczestniczyli w przedstawieniu teatralnym oraz wyjechali na zawody w bowlingu, zorganizowane w ramach dofinansowania z gminy i powiatu. W ramach projektu „Ferie na sportowo” uczniowie wyjechali podczas ferii na basen, na lodowisko oraz uczestniczyli w zawodach piłki nożnej halowej.

Ważnym elementem pracy wychowawczej jest integracja społeczności szkolnej i lokalnego środowiska, dlatego co roku przygotowujemy programy artystyczne i koncerty, które prezentujemy na zewnątrz, promując w ten sposób szkołę. W okresie sprawozdawczym ważne odnotowania są występy Zespołu Wokalnego Semplicze: otwarcie Wiaty Mickiewicza w Bielewie, Gminny Dzień Kobiet w Krzywiniu, Biesiada „Wesele w Lubiniu”, Piknik „Gwiazdy dzieciom” w Cichowie, Biesiada Rodzinna w Cichowie, Piknik Zumba w Cichowie, Koncert podczas wręczenia wyprawek w Gdańsku, Koncert w Rowach podczas Ogólnopolskiego Zjazdu Maskotek, Biesiada weselna w Kościerzynie i Gadńsku, Występ w Szymbarku – Kaszuby, Festiwal Gościnnej Wielkopolski, Dni Kościana, Wianki w Zbęczach, Dożynki w Lubiniu i Krzywiniu, Targi Poznańskie, Koncert dla Organizacji charytatywnej Lions Club z Leszna, Biesiada bez granic, Lubiatowo, Leszno Piknik Przyjaciół I LO, Zespół Szkół w Żytowiecku, Koncert Świąteczny, akademie szkolne. Występy estradowe koła tanecznego „Lubiniacy” to m.in.: otwarcie Wiaty Mickiewicza w Bielewie, Gminny Dzień Kobiet w Krzywiniu, „Tańczący Krzywiń”, Dożynki w Lubiniu i Krzywiniu, Zespół Szkół w Żytowiecku, akademie szkolne. Uczniowie szkoły aktywnie uczestniczyli w akcjach ogólnopolskich „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, wolontariat „My dla innych”. Ponadto w naszej szkole uczniowie chętnie włączali się w akcje charytatywne: zbierali nakrętki, opakowania po herbacie, pisali „Kartki dla Oli”. W konkursie zbiórki baterii szkoła

zajął II miejsce w etapie gminnym. Uczniowie szkoły w Lubiniu w ramach współpracy ze szkołą w Żytowiecku uczestniczyli w ważnych wydarzeniach placówek, wspólnie wyjeżdżali na wycieczki, uczestniczyli w zawodach sportowych i wielorakich konkursach, w 2013 roku przypadało XV lecie współpracy.

Bardzo dobrze układała się także współpraca z Radą Rodziców, która była widoczna podczas współtworzenia dokumentów pracy szkoły, festynu „Czerwcówka” oraz Biesiady Andrzejkowej. Rada Rodziców sfinansowała również zakup licznych nagród okolicznościowych, konkursowych oraz na koniec roku szkolnego.

W ramach pomocy socjalnej dożywianiem było objętych 12 dzieci, wyprawki szkolne otrzymało 25 dzieci. W szkole działał gabinet pielęgniarstwa szkolnej (1 dzień w tygodniu). Dla trzech rodzin wnioskowano o asystenta rodziny. Utrzymywany był stały kontakt z kuratorami sądowymi. Uczniowie mieli zapewnione bezpieczne warunki podczas pobytu w szkole, wyjazdów i dowozów.

3. Poprawa bazy materiałowej i remonty:

W roku 2013 wykonano następujące remonty:

Wymiana lamp w 2 salach, naprawa instalacji elektrycznej	- 3.354,46
Malowanie schroniska	- 1.654,10
Prace remontowe na sali gimnastycznej	- 1.560,00
Montaż szafek ubraniowych	- 1.722,00
Prace remontowe na elewacjach budynków i boisku szkolnym	- 8.189,00
Prace malarskie w budynku szkolnym	- 3.695,01
Remont dachu na sali gimnastycznej	- 2.439,02
Naprawa mebli szkolnych (ławki, krzesła)	- 950,00
Naprawa instalacji wod-kan i co	- 1.000,00
Naprawa infrastruktury sieciowej	- 1.129,14
Naprawa łóżek i szaf na schronisku	- 1.000,00

W stosunku do roku ubiegłego baza materiałowa w Zespole Szkół i Placówek Oświatowych w Lubiniu uległa następującej zmianie:

Szafki ubraniowo - schowkowe dla uczniów	- 11.284,02 + 4.335,75 Rada Rodziców
Mikrofony nagłowne, statywy, uchwyty mikrofonowe	- 729,00 + 609,00
Sprzęt sportowy: siatki, piłki, stojaki pod obciążenia	- 340,00 + 150,00 + 258,00
Plac zabaw w ramach programu „Radosna Szkoła”	- 155.658,26
Zbiory biblioteczne - zakup książek o wartości	-1.000,00
Laptopy z oprogramowaniem 15szt.	- 36.985,00
Oś liczbowa, przybory geometryczne	- 110,00 + 459,59
Szafa na laptopy	- 1.723,54
Drukarki 1 szt.	- 706,98
Gry dydaktyczne	- 239,37
Fantom	- 664,20
Projektory 2 szt.	- 1.048,00 + 1.229,00
Kontenery na śmieci 2 szt.	- 2.041,80.

V. Zespół Szkół w Krzywiniu

1. Informacje o szkole:

W roku sprawozdawczym 2013 do szkoły uczęszczało 303 uczniów, z czego 195 do szkoły podstawowej i 108 do gimnazjum. Nauka odbywała się w 16 oddziałach, z czego 11 w szkole podstawowej i 5 w gimnazjum. Z ogólnej liczby uczniów do szkoły dowożonych

było 162 uczniów z 10 miejscowości. Zajęcia w szkole rozpoczynały się o godz. 7²⁵ a kończyły o 14⁴⁰.

W szkole zatrudnionych było: 37 nauczycieli łącznie z dyrektorem, w tym: 30 pełnozatrudnionych (2 nauczycieli zatrudnionych na zastępstwo) i 7 niepełnozatrudnionych. W ogólnej liczbie zatrudnionych nauczycieli znajdują się również zatrudnieni na stanowiskach: wychowawcy świetlicy, bibliotekarza, nauczyciela zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, nauczyciela zajęć logopedycznych, nauczyciela zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, pedagoga szkolnego. Ponadto szkoła zatrudnia: 3 pracowników administracji, 6 pracowników obsługi (w tym 2 osoby w wymiarze 0.6 etatu), 1 palacz (w okresie sezonu grzewczego umowa-zlecenie). Z dniem 1 września 2013 roku zmniejszyło się zatrudnienie w stosunku do ubiegłego roku szkolnego, a tym samym zmniejszyła się liczba godzin w tym również godzin ponadwymiarowych. Realizowano 1 etat łączony (biblioteka+ etat pedagogiczny), 1 nauczyciel dopełniał etat innej szkoły w wymiarze 7 godzin, 3 nauczycieli uzupełniało etat w innych szkołach również w wymiarze 12 godzin tygodniowo, zajęcia świetlicowe realizowano w wymiarze 1 etatu. Ogółem w placówce pracuje 24 nauczycieli dyplomowanych, co stanowi 65% ogółu zatrudnionych, 7 nauczycieli mianowanych, co stanowi 19% ogółu zatrudnionych, 6 nauczycieli kontraktowych, co stanowi 16% ogółu zatrudnionych. W roku szkolnym 2012/2013 do Zespołu Szkół w Krzywiniu uczęszczało 318 uczniów, z czego: do szkoły podstawowej 210 - nauka odbywała się w 11 oddziałach, do gimnazjum 108 - nauka odbywała się w 6 oddziałach. Z tej liczby: 5 uczniów gimnazjum podjęło naukę w Środowiskowym Hufcu Pracy w Kościanie. 6 nie uzyskało promocji do następnej klasy, 19 uczniom rada pedagogiczna wyznaczyła egzaminy poprawkowe, rodzice 3 uczniów szkoły podstawowej i 3 uczniów gimnazjum otrzymali listy gratulacyjne. Ponadto szkoła realizowała: 32 godziny nauczania indywidualnego (4 uczniów) i 6 godz. zajęć rewalidacyjno – wychowawczych (1 uczeń), a ponadto realizowane są zajęcia: korekcyjno – kompensacyjne, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia logopedyczne, zajęcia rewalidacyjne. Wspomniane zajęcia w oparciu o opinie poradni psychologiczno – pedagogicznej, które wskazują na trudności w nauce oraz deficyty rozwojowe, realizowane są również w bieżącym roku szkolnym. Losy absolwentów, którzy ukończyli gimnazjum w roku szkolnym 2011/2012: Gimnazjum ukończyło 38 uczniów, którzy podjęli naukę w szkołach ponadgimnazjalnych następujących typów: licea ogólnokształcące: 14 uczniów, technika: 6 uczniów, zasadnicze szkoły zawodowe: 18 uczniów.

Średnia ocen w szkole – 3,69 (bez klas I-III SP): szkoła podstawowa kl. IV – VI - 3,92, gimnazjum 3,45. Sprawdzian po klasie VI szkoły podstawowej: średnia szkoły – 20,32 pkt./40 możliwych, egzamin po klasie III gimnazjum zgodnie z nową formułą oceniania (wyniki %): Część humanistyczna z zakresu języka polskiego – 55,35; Część humanistyczna z zakresu historii i wiedzy o społeczeństwie – 55,09; Część matematyczno - przyrodnicza z zakresu przedmiotów przyrodniczych – 60,01; Część matematyczno - przyrodnicza z zakresu matematyki – 43,64; Język angielski - poziom podstawowy – 60,02; Język angielski - poziom rozszerzony – 33,35; Język niemiecki poziom podstawowy – 64,25.

2. Działalność dydaktyczna, opiekuńcza i wychowawcza

Uczniowie gimnazjum brali udział w 9 konkursach przedmiotowych organizowane przez Wielkopolskiego Kuratora Oświaty w Poznaniu. W etapie szkolnym udział wzięło 27 uczniów, do etapu rejonowego zakwalifikowało się 4 uczniów i reprezentowali szkołę w rejonowych konkursach: języka polskiego, języka angielskiego, matematycznym, chemicznym. Uczniowie klas IV–VI szkoły podstawowej brali udział w konkursach interdyscyplinarnych: humanistycznym, matematycznym i przyrodniczym. W etapie szkolnym udział wzięło 31 uczniów, do etapu rejonowego zakwalifikowało się 4 uczniów w konkursie humanistycznym, matematycznym i przyrodniczym. Uczniowie naszej szkoły brali

również udział w konkursach i imprezach organizowanych przez różne instytucje, zarówno na szczeblu gminy jak i powiatu, a mianowicie: konkursy matematyczne: powiatowy konkurs „Jestem mistrzem matematyki” – 3 uczniów, „międzynarodowy konkurs matematyczny KANGUR”- 23 uczniów, powiatowy konkurs matematyczny dla klas I gimnazjum”- 2 uczniów, IX edycja Powiatowego Konkursu Matematycznego „Finansista”- 2 uczniów, XII powiatowy konkurs „Igrzyska Olimpijskie w Matematyce” – 3 uczniów; konkursy humanistyczne: gminny konkurs „As ortografii” – 3 uczniów, powiatowy konkurs „O Złote Pióro Mistrza Ortografii”- 3 uczniów, powiatowy konkurs recytatorski „Ocalić od zapomnienia wiersze Czesława Janczarskiego w 102 rocznicę urodzin poety” – 2 uczniów, szkolny konkurs recytatorski o Laur Najlepszego Recytatora roku szkolnego 2013/2014 - 16 uczniów klas I-III, konkurs „Złota żaba” organizowany przez Fundację Edukacji Społecznej EKOS- 10 uczniów gimnazjum, 1 uczennica zakwalifikowała się do II etapu; pozostałe konkursy: konkurs teologiczny „Jan Paweł II”, I Archidiecezjalny Przegląd Poezji i Pieśni Patriotycznej „Kocham Moją Ojczyznę” w Poznaniu, XXII Ogólnopolski Przegląd Piosenki Religijnej „Śremsong 2013” w Śremie, Gminny konkurs plastyczny na „Maskotkę Gminy Krzywiń”, „Ogólnopolski Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym”, powiatowy konkurs na plakat pod hasłem „Bądźmy Zdrowi” organizowany przy PSSE w Kościanie (II miejsce), XXII Ogólnopolska Olimpiada Promocji Zdrowego Stylu Życia organizowana przez PCK w Kościanie (1 uczeń etap wojewódzki), powiatowy konkurs „Nie daj szansy AIDS” zorganizowany przez TSSE w Kościanie (III miejsce), Powiatowy turniej Języka angielskiego dla uczniów kl. IV-VI, Powiatowy konkurs „Najpiękniejsza Szopka Bożonarodzeniowa”, Powiatowy konkurs „Najpiękniejsza ozdoba wielkanocna”; imprezy środowiskowe: koncert z okazji Dnia Kobiet, festyn z okazji Dnia Dziecka zorganizowany przez Radę Rodziców, współpraca z klubem „Gaja”, II przegląd zespołów i formacji tańczących „Tańczący Krzywiń”, Jarmark Sopicowski, Happening – „Segregujemy Śmieci – Ratujemy Konie”.

W szkole zajęcia pozalekcyjne prowadzone są w ramach kół przedmiotowych i zainteresowań. Tematyka zajęć opracowana jest według pomysłów i postulatów uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem takich zagadnień jak: wyrównywanie braków w opanowaniu materiału, przygotowanie do egzaminów zewnętrznych, udział w konkursach i olimpiadach przedmiotowych, rozwijanie zainteresowań uczniów, zagospodarowanie czasu wolnego, orientacja zawodowa i planowanie kariery szkolnej. Zajęcia te prowadzone są w ramach godziny tzw. „karcianej”. W ramach programów i projektów unijnych prowadzone były następujące zajęcia: „Zagrajmy o sukces” (dla uczniów gimnazjum): informatyczne, sportowe, języka angielskiego, psychologiczno – pedagogiczne, blok przedmiotów matematyczno– przyrodniczych, „Dobry start” (dla uczniów klas I-III SP): zajęcia dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu, w tym także zagrożonych ryzykiem dysleksji, logopedyczne, socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne, gimnastyki korekcyjnej, rozwijające zainteresowania uczniów szczególnie uzdolnionych z uwzględnieniem nauk matematyczno – przyrodniczych, „Edukacyjne Laboratorium Wczesnoszkolne” (dla uczniów kl.I-III SP), „Owoce w szkole” (dla uczniów klas I-III SP), „Cyfrowa szkoła” – w celu efektywniejszego wykorzystania pracowni nawiązano kontakt z krzywińskim Klubem Seniora (1 grupa, zajęcia informatyczne).

Działalność szkoły w zakresie profilaktyki: w okresie sprawozdawczym w ramach działań profilaktycznych odbyło się wiele spotkań między innymi: spotkanie uczniów klas I szkoły podstawowej z policjantami Komendy Powiatowej Policji w Kościanie pod hasłem „Bezpieczna droga do szkoły”, spotkanie z uczniami klas V nt. „Zachowanie Odpowiedzialności”, realizacja programu edukacyjnego „Żyj smacznie i zdrowo” – gimnazjum, uczniowie klas I gimnazjum brali udział w spotkaniu nt. „Środki psychoaktywne, dopalacze”, odbyło się również szkolenie dla nauczycieli nt. „Przepisy prawa wobec nieletnich”.

W ramach profilaktyki uczniowie brali udział w konkursach i programach edukacyjnych m.in.: „Trzymaj formę”, „Nie Pal Przy Mnie, Proszę”, „Znajdź Właściwe Rozwiązanie”, „Bezpiecznie na wsi – powiedz stop upadkom”, „ Nie rób drugiemu co Tobie niemiłe”, powiatowy konkurs wiedzy pożarniczej. Szkoła tradycyjnie czynna była w czasie ferii zimowych. W roku 2013 zorganizowano dla uczniów 169 godzin różnorodnych zajęć: sportowych, informatycznych, matematycznych, plastycznych, historycznych, przyrodniczych, polonistycznych, muzycznych, ekologicznych, kółka teatralnego, zajęcia cheaerlraderek, zajęcia gazetki szkolnej, zajęcia przygotowujące do egzaminu gimnazjalnego, oglądanie filmów oraz gry i zabawy planszowe. Ponadto w ramach programu „Ferie zimowe na sportowo”, który ogłosiło Starostwo Powiatowe w Kościanie, zorganizowano wypoczynek pod hasłem: „Ruch i zabawa to ferii podstawa” - uczniowie klas I- III SP wyjechali na basen i kręgle (dofinansowanie: Starostwo Powiatowe w Kościanie – 500 zł, Gmina Krzywiń - koszty autokaru) oraz „Łód i woda to super przygoda” - uczniowie klas IV–VI SP i I-III Gimn. brali udział w zajęciach na pływalni i lodowisku (dofinansowanie: Starostwo Powiatowe w Kościanie – 386zł, Gmina Krzywiń - koszt autokaru).

Pomoc socjalna dla uczniów: 26 uczniom przyznano obiady z pomocy społecznej, 16 uczniom klas I–III, 4 uczniom z klasy V i 3 uczniom niepełnosprawnym przyznano dofinansowanie do zakupu podręczników, 30 uczniów zostało zwolnionych z opłaty za ubezpieczenie NNW, 26 uczniów otrzymało stypendium za wyniki w nauce, 10 uczniów miało dofinansowane śniadania przez „ŻONY ROTARIAN”. Wybrane imprezy szkolne: Święto Patrona Szkoły, Studniówka klas III gimnazjum, Święto Ziemi, Rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Pożegnanie uczniów klas VI SP i III Gimn., Sprzątanie Świata, Dzień Edukacji Narodowej, Ślubowanie klas I szkoły podstawowej, Święto Niepodległości, Dzień Dziecka – festyn rodzinny. Imprezy klasowe: Dzień Babci i Dziadka, Bale i zabawy karnawałowe, Dyskoteki: Walentynowa, Andrzejkowa, Spotkania opłatkowe. W okresie sprawozdawczym młodzież brała udział w różnych formach wypoczynku zorganizowanych przez szkołę: wycieczki – Trójmiasto, Szczecin–Świnoujście-Międzyzdroje, biwak Cichowo, rajd rowerowy Stare Oborzyska (org. Starostwo Powiatowe w Kościanie), Kraków (nagroda Burmistrza MiG Krzywiń dla najlepszych uczniów SP i Gimn). Zorganizowano wyjazdy do kina i teatru w Poznaniu, oraz wiele wycieczek pieszych i rowerowych po okolicy między innymi: do Świńca, Żelazna, Turwi, Kopaszewa, Śmigła Dębca Nowego czy Cichowa. W 2013 roku uczniowie brali udział w różnych zawodach sportowych: tenis stołowy: drużyna gimnazjum – I miejsce etap gminny, II miejsce etap powiatowy, drużyna szkoły podstawowej – I miejsce etap gminny, II miejsce etap powiatowy, Turniej Piłki Nożnej w Kościanie „Z podwórka na stadiony” o puchar Tymbarku, Turniej Orlika o Puchar premiera D. Tuska kl. VI i I Gim II miejsce w etapie gminnym, Halowe mistrzostwa w piłce nożnej, XV Gwiazdkowy Turniej Starosty Kościańskiego w Piłce Nożnej Halowej, mecz na stadionie Miejskim w Poznaniu - spotkanie ligowe Lecha Poznań z Ruchem Chorzów, Powiatowe zawody lekkoatletyczne, Indywidualne zawody w lekkiej atletyce dla klas IV–VI w Kościanie, Powiatowe mistrzostwa w czwórboju lekkoatletycznym, Mistrzostwa Powiatu Kościańskiego w Narciarstwie Zjazdowym i Snowboardzie w Zieleńcu, „Gry i zabawy sportowe” (kl.I-III SP), Bieg Olimpijski w Racocie, powiatowe indywidualne biegi przełajowe Racot, sztafetowe biegi przełajowe – etap powiatowy, wyjazdy na pływalnię lub lodowisko do Kościana w ramach doskonalenia technik pływania. Inne wydarzenia z życia szkoły: Wizyta ks. biskupa Grzegorza Balcerka oraz pogadanki z o. Leonem Knabit; przedstawienie mikołajkowe w wykonaniu nauczycieli. Pomoc koleżeńska: szkolne koło PCK przekazało dla 15 rodziny w trudnej sytuacji paczki z artykułami spożywczymi oraz środkami higienicznymi, Czynny udział w różnych akcjach pomocowych: „Góra Grosz”, „Wielkopolska – dzieciom Afgańskim”, Wielkopolski Urząd Wojewódzki, „Segregujemy śmieci - ratujmy konie”- zbiórka makulatury, „Zbierania nakrętek”, „Podziel się książką”, „Opatrunek na ratunek” i

„Czary mary okulary”. Zorganizowano „Drzwi otwarte”, natomiast członkowie koła ekologiczno-turystycznego prowadzili zbiórke: m.in. kołder, poduszek, koców, ręczników, karmy dla zwierząt w schronisku w Gaju. Przeprowadzono egzamin na kartę rowerową - egzamin zdało 24 uczniów. W ramach nowatorstwa pedagogicznego zorganizowana została: Plenerowa „Droga Krzyżowa” w ramach lekcji religii (Kopaszewo – Rąbiń), cykliczna gazetka szkolna „Cedzak”, warsztaty teatralne, lekcja historii w terenie, zajęcia z pomnikiem przyrody „Kasztanowiec Biały” w Lubiniu, lekcja muzealna, warsztaty „Tradycje bożonarodzeniowe”, wypiekanie chleba i pierników, integracyjne spotkania uczniów z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Mościskach, udział w projekcie „Polska wieś – powrót do korzeni” (Rajski Sad w Kątach), spotkania z Kołem Łowieckim „Szarak” (lekcja przyrody). Projekty i programy edukacyjne kontynuowane w roku 2013: „Zagrajmy o sukces”, „Dobry start”, „Cyfrowa szkoła”, „Owoce w szkole” i Rządowy Program „Radosna Szkoła” – pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole” - pozyskano dzięki niemu wiele pomocy dydaktycznych, które wzbogaciły kącki rekreacyjno-wypoczynkowe i pozwalały uczniom ciekawie i efektywnie wykorzystać czas przerw międzylekcyjne. Koszt projektu: 11.997,00 zł. Zakupiono 8 programów edukacyjnych przygotowanych i zaprezentowanych przez uczniów klasy II gimnazjum wynikających z rozporządzenia MEN. Treści projektów wykraczają poza podstawę programową i są ustalane zgodnie z zainteresowaniami uczniów. Corocznie uczniowie klas III gimnazjum brali udział w zajęciach prowadzonych przez doradców zawodowych. Ponadto organizowane były badania przez lekarza Medycyny Pracy pod kątem wyboru zawodu i skompletowania dokumentów do szkół ponadgimnazjalnych. Uczniowie uczestniczyli w „drzwiach otwartych” szkół ponadgimnazjalnych. Ponadto zorganizowano wyjazd na targi edukacyjne do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Kościanie i Krzywiniu. Na bieżąco prowadzone jest indywidualne doradztwo zawodowe dla uczniów i ich rodziców.

Współpraca zagraniczna: W ramach współpracy Zespołu Szkół w Krzywiniu z zaprzyjaźnioną Szkołą Podstawowa w Ždarze na Sazavą w dniach 6 – 9 czerwca 2013 roku 16 uczniów i pracowników ZS Krzywiń przebywało w Republice Czeskiej. W programie było zwiedzanie szkoły, wymiana doświadczeń, udział w zajęciach lekcyjnych spotkanie z Burmistrzem, strażą miejską oraz wycieczka do Pragi .Natomiast w dniach 6-10 października 2013 roku 6 uczniów z czeskiej szkoły odwiedziło: Krzywiń – zabytkowy wiatrak, Turew PAN, zabytkową gorzelnię, Kopaszewo Pałac, Poznań. Odbyło się również spotkanie z Burmistrzem Miasta i Gminy Krzywiń. uczniowie czescy uczestniczyli w zajęciach szkolnych.

3. Poprawa bazy materialnej i remonty:

W 2013 roku przeprowadzono prace remontowe:

- przeprowadzono kapitalny remont komina. Prace remontowe polegały na rozebraniu komina o 5,5m, a następnie wybudowanie nowego wraz z wykonaniem jego elewacji i malowaniem. Łączny koszt: 25.089,75 zł
- dostosowano sanitariaty i część korytarza dla dzieci najmłodszych, w tym 6-latki: przeprowadzono remont sanitariatów na parterze (wymiana rur, obniżono umywalki), przesunięto przegrodę, oddzielającą hol szkoły od korytarza uczniów klas I-III, pomalowano korytarz, zwiększono punkty świetlne na korytarzu.
- zaadaptowano zaplecze sali 210 na pomieszczenie do sprzętu „Cyfrowej szkoły” i innego sprzętu elektronicznego i komputerowego: zakup i położenie nowej wykładziny PCV, malowanie ścian.
- zaadaptowano pomieszczenie zaplecza sali 312 z przeznaczeniem do prowadzenia zajęć technicznych: podłączono piec elektryczny, zamontowano umywalkę i zlewozmywak,

położono płytki na ścianie, zakupiono i położono nową wykładzinę PCV, wymalowano ściany.

- odnowiono gabinet nauczycieli wychowania fizycznego oraz higienistki szkolnej: nowa wykładzina PCV, wymalowano ściany.

- prace malarskie przeprowadzono w sali 102 na parterze, w sanitariatach szkolnych, w gabinetach administracji, w pokojach nauczycielskich, na klatce schodowej od strony boiska.

W 2013 roku wykonano prace remontowe na łączną kwotę: 31.218,90 zł.

Zakup pomocy dydaktycznych:

Zakupiono komputery, książki, płyty, pomoce do zajęć korekcyjno - kompensacyjnych.

Łączny koszt: 28.975,39 zł

Zakup mebli:

Zakupiono szafki dla uczniów szkoły podstawowej, szafę na pomoce do gabinetu wychowania fizycznego, krzesła biurowe: ławę i fotele do gabinetu dyrektora, pojemniki na plansze, wykładzina do sali zajęć korekcyjno – kompensacyjnych (018). Łączny koszt: 30.093,61 zł

Pozyskane środki z tytułu wynajmu pionu żywieniowego. Łączna kwota: 8.766,20 zł.

VI. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzywiniu

1. Informacje o szkole:

W roku 2013 Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzywiniu realizował nadrzędne zadania wynikające z polityki oświatowej państwa, Kuratorium Oświaty w Poznaniu oraz wewnętrznej organizacji pracy szkoły opartej na realizacji Koncepcji Pracy Szkoły. Procesy edukacyjne organizowane były w sposób sprzyjający rozwojowi uczniów. Szkoła wspomagała rozwój uczniów z uwzględnieniem indywidualnych sytuacji przy wykorzystaniu zasobów środowiska lokalnego. Zarządzanie szkołą służyło jej rozwojowi, podobnie jak współpraca w szerokim zakresie z rodzicami, instytucjami publicznymi i organizacjami.

W 2013 roku na koniec roku szkolnego uczęszczało 31 uczniów do 2 oddziałów Liceum Ogólnokształcącego, 96 do 4 oddziałów Zasadniczej Szkoły Zawodowej, 26 słuchaczy do 2 oddziałów szkół dla dorosłych, razem w ZSP było 153 uczniów i słuchaczy. We wrześniu 2013 roku do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzywiniu uczęszczało: do 3 oddziałów LO 42 uczniów, do 4 oddziałów ZSZ 99 uczniów oraz do 2 oddziałów LO dla Dorosłych 27 słuchaczy, co razem stanowi 168 uczniów i słuchaczy. W 2013 roku szkołę ukończyło 50 uczniów i słuchaczy, w tym 34 absolwentów Zasadniczej Szkoły Zawodowej oraz 16 słuchaczy Uzupełniającego Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych.

W Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzywiniu pracowało od stycznia do sierpnia 2013 roku 18 nauczycieli (5 nauczycieli pełnozatrudnionych, 13 nauczycieli niepełnozatrudnionych). Od września w szkole zatrudnionych jest 17 nauczycieli, 6 nauczycieli pełnozatrudnionych, 11 nauczycieli niepełnozatrudnionych. Codziennie istniała możliwość kontaktu uczniów, rodziców i nauczycieli z pedagogiem szkolnym. Nauczyciele brali udział w wielu szkoleniach oraz warsztatach. W 2013 r. zmniejszony został wymiar zatrudnienia głównej księgowej (od października 2013 roku do 3/4 etatu) oraz sprzątaczek (od listopada 2013 roku o 1/2 etatu). W grudniu 2013 r. w szkole zatrudnionych było 10 pracowników niepedagogicznych, w tym 3 pracowników administracji, 4 sprzątaczkę, 2 pracowników gospodarczych, 1 kierownik hali sportowo-widowiskowej (7,75 etatu).

2. Realizacja zadań dydaktycznych i wychowawczo-opiekuńczych:

Działalność szkoły w sferze dydaktycznej i wychowawczej była monitorowana w procesie realizacji Planu Nadzoru Pedagogicznego. W związku ze stale zmieniającym się prawem oświatowym, na bieżąco monitorowano i dostosowywano dokumentację szkoły do nowych wymagań. W dniach od 4 listopada 2013 r. do 18 grudnia 2013 r. zostały przeprowadzone w Liceum Ogólnokształcącym i Zasadniczej Szkole Zawodowej ewaluacje problemowe w następujących obszarach: "11. Szkoła lub placówka, organizując procesy edukacyjne, uwzględnia wnioski z analizy wyników sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego, egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie oraz innych badań zewnętrznych i wewnętrznych." oraz „12. Zarządzanie szkołą lub placówką służy jej rozwojowi.” Poziom spełniania przez szkoły poszczególnych wymagań został określony na poziomie średnim i wysokim.

Uczniowie w roku sprawozdawczym brali udział w różnego rodzaju konkursach i olimpiadach przedmiotowych oraz zawodach sportowych, z następującymi osiągnięciami : Wielkopolski Konkurs Matematyczny „Supermatematyk” – etap finałowy 1 uczeń, X Wielkopolski Konkurs Teologiczny, III Międzyszkolny Konkurs Matematyczny „Fachowiec” – III miejsce, Międzyszkolny Konkurs „Najlepszy sprzedawca roku 2013”, Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież zapobiega pożarom” - etap powiatowy, XXII Ogólnopolska Olimpiada Promocji Zdrowego Stylu Życia PCK - etap rejonowy, zajęcie I miejsca, Olimpiada Teologii Katolickiej – etap szkolny, Olimpiada Języka Angielskiego, XIII Ogólnopolski Konkurs Językowy „Pokaż nam język” - etap wojewódzki, Indywidualne Mistrzostwa Powiatu Szkół Ponadgimnazjalnych w Lekkoatletyce – zajęcie I miejsca (skok w dal), II miejsca (rzut oszczepem), III miejsca (bieg 1500 m), Mistrzostwa Powiatu Kościańskiego Szkół Ponadgimnazjalnych w Piłce Nożnej Chłopców - zajęcie III miejsca, Drużynowe Mistrzostwa Powiatu Szkół Ponadgimnazjalnych w Tenisie Stołowym – zajęcia I miejsca, Drużynowe Mistrzostwa Rejonu Szkół Ponadgimnazjalnych w Tenisie Stołowym – zajęcia II miejsca oraz uczennica Liceum Ogólnokształcącego – stypendystka stypendium Prezesa Rady Ministrów, reprezentując Wielkopolskę, uczestniczyła w uroczystości wręczenia dyplomów połączonej z ogólnopolską konferencją organizowaną w ramach projektu „Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu pracy z uczniem zdolnym” w Ośrodku Rozwoju Edukacji w Warszawie. Do form wzbogacających ofertę dydaktyczną szkoły należały również: zorganizowanie na terenie szkoły: X Wielkopolski Konkurs Teologiczny, X Powiatowy Konkurs Matematyczny „Finansista”, III Międzyszkolny Konkurs Matematyczny „Fachowiec”, Powiatowe Zawody Szkół Ponadgimnazjalnych w Tenisie Stołowym oraz Drużynowe Rejonowe Zawody w Tenisie Stołowym Szkół Ponadgimnazjalnych we współpracy ze Szkolnym Związkiem Sportowym w Kościanie, II Krzywińska Gra Miejska „Krzywiń Anno Domini 1656”, Gminny Dzień Kobiet, Realizacja harmonogramu zajęć turystyczno-sportowych (regularne wyjazdy na basen, lodowisko, kręgle, bowling, nordic walking, rajdy). Udział uczniów w cyklicznych warsztatach psychologicznych w Wyższej Szkole Psychologii Społecznej w Poznaniu, Udział uczniów w uroczystych obchodach 95. rocznicy wybuchu Powstania Wielkopolskiego w Warszawie, wyjazd zorganizowany przez Starostwo Powiatowe w Kościanie. Ponadto podjęto wiele działań z zakresu doradztwa zawodowego mających na celu przygotowanie absolwentów do dalszej edukacji i właściwego wyboru kierunku kształcenia lub pracy. Działania te polegały m.in. na zorganizowaniu: wyjazdu uczniów klas III LO na „Salon Maturzystów” w Poznaniu w ramach ogólnopolskiej akcji informacyjnej dla maturzystów, wyjazdu do Wyższej Szkoły Humanistycznej w Lesznie, Wyższej Szkoły Marketingu i Zarządzania oraz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Lesznie, współpraca z absolwentami LO i ZSZ. Wśród uczniów szkoły rozbudowano potrzebę niesienia pomocy innym poprzez odpowiednie

przygotowanie i przeprowadzenie następujących przedsięwzięć: Kontynuacja akcji charytatywnej polegająca na zbieraniu plastikowych nakrętek, z których dochód przeznaczony jest na leczenie i rehabilitację chorego absolwenta szkoły, akcja propagująca oddanie 1% podatku na konto chorego absolwenta w Polskim Towarzystwie Walki z Mukowiscydozą w Rabce, „Pogotowie szkolne” – projekt dotyczący udzielania pomocy uczniom mającym trudności w nauce, Program „Starszy Brat Starsza Siostra” – program dotyczący udzielania pomocy dzieciom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, Przedświąteczne zbiórki produktów spożywczych: 22 i 23 marca 2013 r. oraz 6 i 7 grudnia 2013 r. ofiarowanych przez mieszkańców gminy dla rodzin mających trudną sytuację materialną, Współorganizowanie imprez przez członków Szkolnego Koła Wolontariatu dla podopiecznych Domu Pomocy Społecznej w Mościszkach. Od września 2013 roku w szkole prowadzone były koła zainteresowań: koło teatralne, zajęcia z psychologii, szkolne koło sportowe, zajęcia politechniczne oraz zajęcia biologiczne. Uzupełnieniem oferty zajęć pozalekcyjnych dla uczniów są zajęcia wynikające z realizacji art. 42 ust.2 pkt 2 Karty Nauczyciela, prowadzone od 1 września 2013 r.: zajęcia językowe i wychowawczo-opiekuńcze, zajęcia z fizyki i chemii, zajęcia językowe i geograficzne, pogotowie matematyczne, zajęcia matematyczne i wychowawczo-opiekuńcze, warsztaty z biologii, zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów, zajęcia i wyjazdy kulturalno-sportowe, piłka nożna chłopców, warsztaty maturalne z języka polskiego, Szkolne Koło Caritas, zajęcia przygotowujące do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, kółko historyczne, oraz Szkolne Koło Wolontariatu. Ponadto uczniowie szkoły również w 2013 roku byli objęci różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej ze względu na specjalne potrzeby edukacyjne (m. in. zajęcia rewalidacyjne, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, zajęcia rozwijające uzdolnienia, zajęcia socjoterapeutyczne). Do znaczących osiągnięć uczniów i opiekunów kół zainteresowań można zaliczyć: wydawanie szkolnej gazetki „Nota bene”, zorganizowanie programu artystycznego z okazji Dnia Edukacji Narodowej i Bożego Narodzenia oraz uroczystości szkolnej z okazji Dnia Niepodległości, zorganizowanie I Laboratorium Edukacji Alternatywnej oraz cykliczne spotkania uczniów połączone z prezentacją filmów i dyskusją pt. „Biwaki Filmowe”. Dla podniesienia jakości pracy dydaktyczno-wychowawczej zorganizowano dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego i Zasadniczej Szkoły Zawodowej spotkania warsztatowe i wykłady z różnych dziedzin: spotkanie z poetą p. Ryszardem Biberstajnem w ramach „Listopada Poetyckiego”, Konferencja z udziałem O. Leona Knabita OSB z Tyńca, Warsztaty profilaktyczne „Środki psychotropowe, dopalacze”, prowadzone przez oficera Wojewódzkiej Komendy Policji w Poznaniu, eksperta ds. patologii dzieci i młodzieży, Spotkanie z przedstawicielem policji dot. zasad bezpieczeństwa, konsekwencji łamania prawa i statusu funkcjonariusza publicznego, Spotkanie z kombatantem II wojny światowej, „Filoteka Szkolna. Akcja!” – projekt realizowany przez Centrum Edukacji Obywatelskiej, Program „Lepsza szkoła” realizowany przez Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, „Strefa Młodych” – projekt psychologiczny realizowany przez Szkołę Wyższą Psychologii Społecznej w Poznaniu, projekt „Biznes z przyszłością” – projekt realizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem Wspierania Przedsiębiorczości z Kościana oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Kościanie, Ogólnopolska Akcja „Dziewczyny na politechniki” – Dzień otwarty tylko dla dziewczyn organizowany na Politechnice Poznańskiej, „Strategia rozwoju młodego człowieka” – projekt doskonalący proces dostosowywania kompetencji zawodowych uczniów zasadniczych szkół zawodowych do potrzeb rynku pracy, Warsztaty dziennikarskie w redakcji gazety ABC w Lesznie. W ramach obchodów Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości zostały zorganizowane spotkania z pracownikiem Powiatowego Urzędu Pracy w Kościanie oraz lokalnym przedsiębiorcą. Praca wychowawcza, działalność opiekuńcza, profilaktyczna oraz działania podnoszące poziom bezpieczeństwa w szkole, przyjmowały następujące formy: realizacja

działań w ramach Szkolnego Programu Wychowawczego oraz Programu Profilaktyki Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzywiniu, zorganizowanie przez szkołę „IV Targów Edukacji i Pracy”, organizacja II Krzywińskiej Gry Miejskiej 2013 „Krzywiń Anno Domini 1656”, prowadzenie rozgrywek Krzywińskiej Ligi Halowej, współpraca z Młodzieżowym Centrum Profilaktyki „Alternatywa” w Lesznie oraz Centrum Wolontariatu w Kościanie, współpraca z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krzywiniu oraz Domem Pomocy Społecznej w Mościskach, działalność siłowni szkolnej dla społeczności lokalnej, organizacja zajęć sportowo-turystycznych, organizacja I Mistrzostw Szkoły w wyciskaniu sztangi leżąc, organizacja wyjazdu uczniów na lodowisko w ramach programu „Ferie zimowe na sportowo” – zadanie pn. „Ferie na łyżwach”, organizacja warsztatów narciarskich pn. „Zdrowo i aktywnie przez zimę”, organizowanie akcji charytatywnych np. „Opatrunek na ratunek”, „Czary mary okulary”, „Szalik, czapka, rękawiczki – zrób za pomocą igliczki” oraz kontynuacja akcji zainicjowanych w poprzednich latach np. zbierania nakrętek, baterii, udział uczniów wraz z pedagogiem szkolnym w konferencji w ramach kampanii społecznej „Mam haka na raka” – prowadzonej w I LO im. O. Kolberga w Kościanie, udział wolontariuszy w wystawie fotograficzno-malarskiej pt. „Oknem młodości” zorganizowanej w ramach projektu „Odkryj w sobie małego artystę – przez integrację do kultury” przez Stowarzyszenie „Człowiek dla Człowieka” i Ośrodek Pomocy Społecznej w Kościanie, udział wolontariuszy wraz z pedagogiem szkolnym w obchodach Jubileuszu 5-lecia działalności Centrum Wolontariatu przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Kościanie, zorganizowanie wyjazdów do kina dla uczniów z okazji Dnia Dziecka, ufundowanych przez Radę Rodziców Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzywiniu, w ramach edukacji zdrowotnej przeprowadzone zostały następujące programy profilaktyczne i programy promocji zdrowia: „Pracuj, jedz i ruszaj się zdrowo. Profilaktyka układu krążenia”, „Trzymaj formę. Zbilansowana dieta”, „Profilaktyka wad cewy nerwowej”, Nowotwory piersi i sutka – profilaktyka”.

W roku 2013 prowadzone były także, podobnie jak w latach ubiegłych, działania promujące szkołę w środowisku lokalnym i mające zwiększyć nabór do klas pierwszych. W tym celu została powołana Komisja ds. Promocji Szkoły, która uczestniczyła w spotkaniach z uczniami klas III w okolicznych gimnazjach oraz ich rodzicami. Komisja brała również udział w I Targach Edukacji i Pracy w Oborzyskach Starych i Jarmarku Soplicowskim w Skansenie Filmowym „Soplicowo” w Cichowie. Zorganizowane zostały także Drzwi Otwarte. Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych kontynuował współpracę z Ochotniczą Strażą Pożarną Krzywiń. Uczniowie szkoły należą do młodzieżowej jednostki straży pożarnej, dzięki czemu ukończyli kursy pomocy przedmedycznej i medycznej. Szkoła utrzymywała stały kontakt z pracodawcami poprzez: wizyty w zakładach pracy - nacisk na przestrzeganie zasad zatrudniania i odbywania zajęć praktycznych oraz dobre traktowanie ucznia, opiekę nad jego rozwojem zawodowym; przygotowanie IV Targów Edukacji i Pracy we współpracy z pracodawcami, uczestnictwo dyrektora szkoły w Forum Przedsiębiorczości w Kościanie; oraz indywidualne rozmowy pracodawców z dyrektorem, opiekunami zajęć praktycznych oraz rodzicami.

Hala widowiskowo-sportowa

Oprócz lekcji wychowania fizycznego odbywających się na hali sportowo-widowiskowej, hala jest wynajmowana odpłatnie przez instytucje oraz osoby prywatne. W 2013 roku wpływy z regularnych wynajmów wyniosły: 18.035,00 zł. Ponadto w okresie wakacji letnich w szkole zostały zorganizowane dwa obozy sportowe dla: Uczniowskiego Klubu Sportowego „Nobliści” z Wielichowa oraz Uczniowskiego Klubu Sportowego „Jedynka” z Kościana (łącznie kwota wynajmu hali: 5.940,00 zł). W 2013 r. główne prace remontowe i modernizacyjne zostały przeprowadzone na hali sportowo-widowiskowej: malowanie hali oraz zakup artykułów malarskich (9.222,68 zł), a także naprawa dachu nad częścią sanitarną hali (9.520,00 zł).

3. Poprawa bazy materiałowej i remonty:

W budynku szkoły w 2013 roku wykonano następujące remonty: wymalowane zostało wejście szkoły (300,00 zł), przeprowadzono remont podłogi przy siłowni (1.057,80 zł) oraz we własnym zakresie wykonano montaż zadaszenia nad schodami szkolnymi; została zakończona wymiana stolarki okiennej szkoły rozpoczęta w poprzednim roku (1.682,00 zł; łączny koszt: 6.282,00 zł). Naprawiony został również agregat prądowrczy (830,19 zł). W związku z wprowadzeniem od 01 września 2013 r. E-dziennika zmodernizowany został sprzęt komputerowy szkoły: zakupiono 6 zestawów komputerów oraz 2 laptopy na łączną kwotę 30.500,00 zł oraz 15 tabletów na kwotę 6.750,00 zł. Zakupiono również 3 urządzenia UPS (1.098,00 zł) oraz sprzęt sportowy na kwotę 854,46 zł.

W roku 2013 szkoła brała udział w projekcie „Przez praktykę do własnej firmy” w ramach Programu „Uczenie się przez całe życie” - Leonardo da Vinci w ramach projektu systemowego pt. „Staże i praktyki zagraniczne dla osób kształcących się i szkolących zawodowo”. Projekt ten finansowany był w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Na jego dofinansowanie szkoła otrzymała środki w wysokości 33.984 euro (136.445,76 zł). Trzytygodniowy, bezpłatny pobyt grupy 15 uczniów klas zawodowych w Paderborn w Niemczech odbył się w maju 2013 roku. Wyjazd ten był dla uczniów atrakcyjnym szkoleniem zawodowym i doskonałym uzupełnieniem programu nauki zawodu realizowanego w szkole oraz na zajęciach praktycznych w macierzystych zakładach pracy. W ramach tego projektu uczniowie uczestniczyli również w wycieczce do Berlina oraz odbył się kurs doskonalący umiejętności języka niemieckiego.

Dodatkowo w 2013 r. szkoła brała w następujących projektach edukacyjnych i programach, pozyskując dodatkowe środki: Projekt „Efektywne techniki nauczania szansą wielkopolskiej edukacji II” przeznaczony dla nauczycieli - 7.600,00 zł; Program „Ferie zimowe na sportowo” pn. „Ferie na łyżwach”- 224,00 zł; Zadanie publiczne pn. „Zdrowo i aktywnie przez zimę – warsztaty narciarskie” - 1.300,00 zł; Projekt „Skuteczny pracownik w cyfrowym świecie” dla uczniów Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Krzywiniu – 1.600,00 zł.

VII. Schronisko Młodzieżowe w Łagowie

Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Łagowie, zrzeszone w PTSM i posiadające II kategorię, w roku 2013 miało 31 miejsc noclegowych i posiadało następujące pomieszczenia: 12, 8 i 4-osobowe, z łózkami piętrowymi na parterze budynku oraz pokoje 5 i 2-osobowe na piętrze, wyposażone w tapczany i drewniane łóżka. Pozostałe pomieszczenia to kuchnia samoobsługowa, wyposażona w lodówkę, zmywarkę i naczynia kuchenne, łazienki z prysznicami, ciepłą i zimną wodą oraz 3 kabinami wc, a w sąsiednim budynku jadalnia-świetlica. Wokół budynku przygotowano teren rekreacyjny (z pięknym widokiem na jezioro) i miejsce na ognisko.

W roku 2013 w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym w Łagowie przebywało 182 turystów. Udzielono im 537 noclegów płatnych. Za zgodą Burmistrza MiG Krzywiń udzielono również 195 noclegów bezpłatnych dla 80 osób. Dotyczyło to grupy tanecznej Alemana oraz zespołu Semplicze. Osobami korzystającymi z noclegów w ciągu roku była głównie młodzież ze terenu województwa wielkopolskiego. W czasie wakacyjnym na kilkunastodniowych turnusach 2 grupy z Poznania należące do stowarzyszenia „Wiara i Światło”, które tworzą osoby niepełnosprawne i ich opiekunowie.

Każdego roku w miarę możliwości budżetowych podejmowane są działania zmierzające do polepszenia jakości wnętrza i otoczenia SSM. W roku 2013 odmalowano i zabezpieczono przed warunkami atmosferycznymi budynek gospodarczy, w którym znajduje się stołówka.

Wykonano podjazd dla osób niepełnosprawnych. Do części magazynowej zamówiono regał do przechowywania kołder i poduszek.

VIII. Schronisko Młodzieżowe w Lubiniu

Z dniem 1 lipca 2012r. Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Lubiniu zostało włączone w skład Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych w Lubiniu.

Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Lubiniu liczy obecnie 40 miejsc noclegowych, w tym: część turystyczna - 30 miejsc noclegowych i dwie łazienki zbiorcze, część o podwyższonym standardzie - 3 pokoje trzyosobowe z łazienkami i 1 pokój jednoosobowy oraz dodatkową łazienkę zbiorczą. Do dyspozycji gości pozostają również: świetlica ze sprzętem RTV oraz dobrze wyposażona kuchnia. Goście schroniska korzystać mogą z sali gimnastycznej, boiska do koszykówki, siatkówki, piłki nożnej a także z altanki z grillem.

W 2013 roku z pobytu w schronisku skorzystały 1064 osoby, w tym 23 goście zagranicznych (z Czech - 11, z Irlandii - 8, ze Szwajcarii - 4). Udzielono 1762 noclegi odpłatnie. Ponadto skorzystano z 253 darmowych noclegów, m.in: Biblioteka Publiczna w Krzywiniu – warsztaty taneczne, Zespołu Szkół i Placówek Oświatowych w Lubiniu – warsztaty wokalne oraz warsztaty taneczne, Zespół Szkół w Krzywiniu – wymiana polsko-czeska, warsztaty teatralne, Zespół Szkół w Jerce - wymiana polsko-czeska.

Kwota opłat za korzystanie z noclegów wyniosła 31.451,00 zł.

KULTURA, SPORT, TURYSTYKA I PROMOCJA

W 2013 roku w zakresie kultury, sportu, turystyki i promocji podjęto działania:

1. Kultura

- zorganizowano III Gminny Dzień Kobiet,
- zorganizowano „Biesiada na przystanku w Bielewie”
- współorganizowano Gminny Dzień Seniora,
- współorganizowano Turniej wsi w Gierłachowie,
- zorganizowano obchody Narodowego Święta Niepodległości,
- współorganizowano I Turniej Samorządowy Gminy Krzywiń w Bielewie,
- współorganizowano Koncert „Gwiazdy Dzieciom” w Cichowie,
- dofinansowano i udzielono wsparcie logistyczne akcjom, wydarzeniom kulturalnym organizowanym przez Stowarzyszenie Oliwskie Słoneczko oddział Lubiń,
- współorganizowano Jarmark Soplicowski w Cichowie,
- udzielono wsparcia organizatorom gminnego finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- zorganizowano wiele imprez kulturalnych, rekreacyjno-sportowych na terenie miejscowości Cichowo w okresie trwania sezonu letniego,
- odpowiadano na prośby i pomagano w organizacji koncertów, wydarzeń kreowanych przez miejscowych lokalnych twórców,
- dofinansowano koncerty „Cztery Pory Roku” organizowane przez Krzywińskie Towarzystwo Kulturalne,
- zorganizowano i sfinansowano w części Gminne Dożynki w Krzywiniu,
- współorganizowano „Lubińskie kolędowanie z Gwiazdami”

- wsparto organizację koncertów „ Miłość nie jedno ma imię”, „Gdybym był bogaty” oraz „Od renesansu do opery”;
- sfinansowano druk plakatów, materiałów niezbędnych do organizacji ww. wydarzeń,
- udzielono pomocy organizatorom Wianków w Zbęczach i w Krzywiniu,
- pomoc organizacyjna, logistyczna, również finansowa grupom nieformalnym, organizacjom społecznym i pozarządowym, sołectwom oraz szkołom w organizacji imprez, wydarzeń środowiskowych, kulturalnych skierowanych dla mieszkańców gminy w poszczególnych miejscowościach.

2. Sport

- współorganizowano I Wyścig Kolarski po ziemi krzywińskiej,
- współorganizowano IX Regionalne Zawody Konne w skokach przez przeszkody Grand Prix Soplicowa,
- udzielono wsparcia organizatorów imprez, akcji i zawodów rekreacyjno - sportowych fundując upominki, nagrody, puchary i medale,
- udzielono wsparcia organizatorom I Pikniku Myśliwskiego, który odbył się w ramach 90-lecia Polskiego Związku Łowieckiego,
- udzielono wsparcia organizatorom rozgrywek piłkarskich Krzywińska Liga Halowa,
- udzielono wsparcia organizatorom turniejów bule
- udzielono wsparcia organizatorom turnieju Krzywiń Lira Cup
- wykonywano zadania z zakresu utrzymania i konserwacji infrastruktury sportowej,
- udzielano stałego wsparcia dla UKS Promień Krzywiń (sekcja piłki nożnej i tenisa stołowego),
- zorganizowano III Maraton Pływacki w Cichowie,
- zorganizowano dwa spotkania mieszkańców z żuźłowcami Unii Leszno.

3. Turystyka

- w okresie letnim zorganizowano i wyposażono trzy 3 gminne kąpieliska strzeżone na plażach w Krzywiniu i Cichowie.
- wspólnie z Opactwem Benedyktynów w Lubiniu wydano przewodnik po ziemi krzywińskiej,
- uruchomiono mapę interaktywną po gminie Krzywiń
- w ramach zadań związanych z upowszechnianiem turystyki zrealizowano szereg drobnych inwestycji w infrastrukturę rekreacyjną (place zabaw w Łuszkowie, Zbęczach).

4. Promocja

- w ramach zakupów gadżetów promujących gminę oraz stanowiących nagrody i upominki dla dzieci i młodzieży na konkursach, przedsięwzięciach rekreacyjnych i kulturalnych realizowanych na terenie gminy zakupiono długopisy, koszulki, smycze, kubki, torby,
- opracowano i wydano 4 numery nowego lokalnego czasopisma „Kurier Krzywiński”;
- ponadto prowadzono działania z zakresu: wydruku plakatów i ogłoszeń, organizacji usług transportowych, oprawy muzycznej i nabycia reklam w gazetach).

BIBLIOTEKA PUBLICZNA MIASTA I GMINY

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Krzywiń jest biblioteką zorganizowaną w formie **Instytucji Kultury**. W jej skład wchodzi, oprócz Biblioteki Głównej w Krzywiniu, Filia Biblioteczna Bieżyń, Filia Biblioteczna Jerka oraz Filia Biblioteczna Lubiń. W naszych

placówkach zatrudnionych jest 8 osób (łącznie 6,75 etatu) na stanowiskach: dyrektora, gł. księgowego, starszych i młodszych bibliotekarzy, pracownika obsługi.

W roku 2013 wpisano do ksiąg inwentarzowych 1.074 egzemplarzy nowych książek na kwotę 25.389 zł. Należy zaznaczyć, że 245 egz. o wartości 5.389 zł pochodziło z dotacji Biblioteki Narodowej z Programu BN „Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek”. Ponadto BPMiG Krzywiń otrzymała 255 książek w formie darów od czytelników, kościańskiej księgarni oraz Starostwa Powiatowego w Kościanie. Księgozbiór BPMiG Krzywiń liczy obecnie 61.637 woluminów. BPMiG Krzywiń wraz z filiami była prenumeratorem 29 tytułów gazet i czasopism, które można przejrzeć na miejscu bądź wypożyczyć. W roku 2013 korzystano z nich 1.543 razy. Oprócz wypożyczeń książek i czasopism zanotowano ogółem 619 udzielonych informacji. BPMiG Krzywiń wraz z filiami przeprowadziła 41 lekcji bibliotecznych, w których wzięło udział 882 uczniów i przedszkolaków. Ponadto zorganizowano 90 wystaw, w tym 68 wystaw książek. Filia biblioteczna w Jerce przeprowadziła 2 konkursy, w których wzięły udział 22 osoby. Z kolei w BPMiG Krzywiń zostały zorganizowane 2 spotkania literackie, na które przybyło 37 osób. Było to spotkanie autorskie ze Zbigniewem Kołbą, autorem książki „Krioterapia” oraz spotkanie z książką pt. „Kolagen” S.A. Baticzeko. BPMiG Krzywiń i filie pracowały w sieci tworząc katalogi biblioteczne przy pomocy programu bibliotecznego SOWA. W roku 2013 powstała strona internetowa BPMiG Krzywiń, która zanotowała 24.784 wejścia.

W ramach biblioteki działał klub „Twórczy Zakątek” czynny pięć dni w tygodniu od godziny 9.00 do 17.00. Można tu skorzystać za darmo z Internetu, dodatkowo wykonywane są usługi kserograficzne, można skorzystać ze skanera oraz multimedialnych pakietów edukacyjnych. Z Internetu skorzystało w 2013 roku 1.947 internautów. W filiach w Bieżyniu i Lubiniu czytelnicy mogli także skorzystać bezpłatnie z komputerów z dostępem do Internetu.. Z możliwości tej w roku 2013 skorzystało łącznie 1.588 osób.

Klub pełnił także rolę świetlicy środowiskowej. Dzieci przychodziły po szkole by spotkać się z rówieśnikami, odrobić lekcje lub miło spędzić czas na zabawie. W klubie odbywały się także zajęcia proponowane przez bibliotekę tj. cotygodniowe zajęcia plastyczne, szachowe, muzyczne i zajęcia z języka angielskiego dla najmłodszych. Klub był także miejscem spotkań zespołu tanecznego „Alemana” (poza regularnymi próbami, które odbywają się w hali sportowo-widowiskowej w Krzywiniu). W roku sprawozdawczym zespół ten działał w czterech grupach wiekowych i skupiał około 90 osób. Klub „Twórczy Zakątek” był także miejscem spotkań wszelkich grup lokalnych, które nie mają swych stałych siedzib. W roku sprawozdawczym zakupiono dla klubu „Twórczy Zakątek” kserokopiarkę, a dla działu opracowań w Krzywiniu i Lubiniu drukarki. Ponadto dla filii w Jerce i Lubiniu zakupiono krzesła, a na potrzeby zespołu muzycznego działającego przy Bibliotece, tzw. „mikrofon zbierający” na statywie. Czytelnia w Krzywiniu została w całości odmalowana, a wskutek remontu otrzymano dodatkowo pomieszczenie i przeznaczono je na utworzenie garderoby dla zespołu tanecznego.

Działalność kulturalno-oświatowa

Biblioteka była organizatorem i współorganizatorem wielu imprez środowiskowych m.in. Pod hasłem „Krzywiniacy dla Krzywina” odbył się VII Przegląd Twórców, którego nadrzędnym celem jest propagowanie wszelkich talentów mieszkańców Krzywina. W tegorocznym spotkaniu wzięło udział 150 osób. Z okazji Święta Niepodległości przygotowano montaż słowno-muzyczny oraz zaproponowano wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych pt. „Śpiewajmy Tobie Ojczyzno” (ok. 200 osób). Zorganizowano III Przegląd Zespołów i Formacji Tanecznych „Tańczący Krzywiń”(ok. 450 osób), „Hej kolęda, kolęda...” – spotkanie przygotowane we współpracy z ŚDS w Krzywiniu, Bal karnawałowy – ok. 80 osób, rodzinny bal przebierańców, Dzień Matki i Ojca – dzieci odwiedzające bibliotekę

zaprezentowały swoje umiejętności taneczne, wokalne i recytatorskie przed rodzicami (ok. 250 osób), Biblioteka w Krzywiniu była organizatorem cyklu „Twórcze lato z biblioteką” oraz zajęć w czasie ferii zimowych, z których łącznie skorzystały 536 osoby. Przy Bibliotece w Krzywiniu działała formacja taneczna „ALEMANA” która w roku 2013 trenowała swe umiejętności na 144 spotkaniach. Wzięło w nich udział 1.942 dzieci. Poza tym członkowie zespołu spotykają się także przy innych okazjach np. spotkanie mikołajkowe (110 osób). W celu zdobycia środków na nowe stroje taneczne rodzice dzieci zorganizowali Zabawę Andrzejkową (200 osób). Jej organizacja odbyła się przy wsparciu biblioteki. Zajęcia w klubie „Twórczy Zakątek” w tym: czytanie książek, odrabianie lekcji, gry planszowe, prace plastyczne, kalambury, quizy itp. – 2.172 osoby. W ramach cotygodniowych zajęć przeprowadzono zajęcia plastyczne (23 spotkania - 195 osób), zajęcia szachowe (10/63), zajęcia muzyczne (34/260), z jęz. angielskiego dla najmłodszych (25/257). Ponadto odbyły się Spotkania Klubu „Gazety Polskiej” (3spotkania/30osób), Spotkania Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej o/Krzywiń (3/40), Zorganizowanie wycieczki dla dzieci do zakładu produkującego bombki choinki St. Martin Glass w Krzywiniu – 60 osób, Dyskusje nad książką (4/78). Pracownicy biblioteki przygotowali także duże wystawy nt. „150 rocznica Powstania styczniowego”, „III rocznica katastrofy smoleńskiej”, „Twórcze lato z biblioteką” – fotorealacja, „Przesłanie Jana Pawła II do Rodaków”i „Anioł Dobroci – Błogosławiona Siostra Sancja Szymkowiak”

Działalność kulturalno-oświatowa w filiach bibliotecznych: Bieżyń: Wizyty mieszkańców DPS Mościszki – 6 spotkań/30 osób, oglądanie filmy video – 2/16, Gry planszowe i zabawy plastyczne – 70/210, Kalambury baśniowe -2/30, Spotkania przedświąteczne - 2/15; Jerka: Czytanie bajek i baśni – 5spotkań/100 osób, Próby do inscenizacji– 5/34, Śpiewanie kolęd – 6/82, Zgaduj-zgadule - 82 os., Śpiewanie piosenek – 6/78, Recytacja wierszy – 3/43, Pomoc nauczycielowi w przygotowaniu do konkursu gwarowego – 2/6, Dyskusje nt. najciekawszych art. prasowych – 5/39, Wykonywanie ozdób choinkowych – 3/28, Gry planszowe – 7/78, Spotkanie Koła Gospodyń Wiejskich – 2/52; Lubiń: Ferie zimowe – 7 spotkań /33 osoby, Balik karnawałowy – 11 os., Dzień Babci i Dziadka - 21 os., Dzień Matki – 24 os., Zajęcia wakacyjne (orgiami, gry i zabawy, czytanie książek, filmy) – 20/170, Spotkanie opłatkowe – 10 os., „Zajęcia piątkowe” – 31/171, Odrabianie lekcji, Gry i zabawy – 181 os., Ubieranie choinki i inne.

Ogólna liczba wypożyczeń w roku 2013 wynosiła 17.484.

BPMiG Krzywiń	-	8.044
FB Bieżyń	-	3.257
FB Jerka	-	3.964
FB Lubiń	-	2.219

Ogólna liczba zarejestrowanych czytelników 2013 roku wynosiła 1.390.

BPMiG Krzywiń	-	750
FB Bieżyń	-	287
FB Jerka	-	216
FB Lubiń	-	137

Ilość odwiedzin ogółem we wszystkich placówkach roku 2013 – 24.051

(dotyczy zarówno działalności bibliotecznej jak i kulturalno-oświatowej)

BPMiG Krzywiń	-	13.836
FB Bieżyń	-	4.441
FB Jerka	-	2.861
FB Lubiń	-	3.462

GOSPODARKA MIENIEM KOMUNALNYM

W 2013 roku zbyto 5 nieruchomości (w tym 1 w trybie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności) i 16 komunalnych lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 1,5237 ha oraz nabyto 2 nieruchomości o powierzchni gruntu 0,256 ha.

Wykaz nieruchomości

1. Zbyte:

- Krzywiń	dz. nr 1151	pow. 0,0822 ha,
- Gierłachowo	dz. nr 173	pow. 0,0928 ha,
- Nowy Dwór	dz. nr 317/1	pow. 0,6476 ha,
- Zbęchy	dz. nr 175/5	pow. 0,0059 ha,
- Jerka	dz. nr 419/6	pow. 0,6952 ha,

Łączna powierzchnia: **1,5237 ha**

2. Nabyte:

- Jurkowo	dz. nr 3/73	pow. 0,0117 ha
- Jurkowo	dz. nr 3/19	pow. 0,2443 ha

Łączna powierzchnia: **0,256 ha.**

Ponadto przygotowywano zbycia i nabycia nieruchomości, których realizacja nastąpi w 2013 roku oraz załatwiano bieżące sprawy zgłaszane przez mieszkańców. Stan mienia na dzień 31 grudnia 2012 roku:

- Drogi - 289,1076 ha
- Lasy - 25,5489 ha
- Jeziora – 29,9405 ha
- Nieużytek – 13,3795 ha
- Pastwisko – 2,2589 ha
- Rola - 123,6298 ha
- Rów – 0,6487 ha
- Tereny zielone – 11,4419 ha
- Użytki kopalne – 0,6100 ha
- Wody płynące – 0,0872 ha
- Łąki – 19,0984 ha
- Zabudowa lub pod zabudowę - 44,6197 ha

GRUNTY KOMUNALNE OGÓŁEM: 560,3711 ha.

PLANOWANIE PRZESTRZENNE

W roku 2013 przeprowadzono postępowania administracyjne w sprawach ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu. Opracowano zgodnie z ustawą o

planowaniu i zagospodarowaniu projekty decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Prowadzono 86 postępowań w sprawie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, w tym 80 decyzji o warunkach zabudowy, 6 decyzji ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego. Prowadzono 16 postępowań w sprawie podziału nieruchomości oraz 4 rozgraniczenia nieruchomości.

Prowadzono prace przygotowawcze związane ze zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Krzywiń. Uchwalono zmianę planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego Os. Młodych w Krzywiniu. Przystąpiono do sporządzenia miejscowego planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego terenów zabudowy rekreacyjnej w obrębie miejscowości Jurkowo (Stary Dębiec).

Wydano 69 decyzji dodatku mieszkaniowego: w tym: 63 decyzji o przyznaniu dodatku mieszkaniowego i 3 decyzji odmowy przyznania dodatku mieszkaniowego

Wyplacono kwotę **62.267,66 zł** dodatków mieszkaniowych.

Prowadzono na bieżąco obsługę interesantów - udzielano wyjaśnień i uwagi w zapytanych sprawach. Prowadzono na bieżąco współpracę z ENEA SA w Kościanie w sprawach oświetlenia ulicznego oraz spraw z zakresu energetyki. W sprawach budowlanych prowadzono współpracę ze Starostwem Powiatowym w Kościanie - Wydział Architektury, Budownictwa i Ochrony Środowiska, Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim - Oddział Zamiejscowy w Lesznie i Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Kościanie.

ADMINISTRACJA

We wszystkich wymienionych sprawach uczestniczyli pracownicy Urzędu, przygotowując między innymi projekty uchwał Rady i inne potrzebne dokumenty.

W 2011 roku wydanych zostało

- 306 zaświadczeń m.in. o stanie majątkowym, wielkości gospodarstwa i jego osobistym prowadzeniu, opłacaniu podatku,
- 945 decyzji ws. zwrotu podatku akcyzowanego,
- 4145 decyzji administracyjnych dot. spraw podatkowych,
- 1158 upomnienia,
- 447 tytuły wykonawcze,
- 234 decyzje związane z oświatą,
- 48 decyzji dot. alkoholu,
- aktów stanu cywilnego,
- 1138 dowodów osobistych.

Zanotowano: 121 urodzeń, 98 zgonów, 91 zmian stanu cywilnego (zawarcie związku małżeńskiego).

Urząd Miasta i Gminy daje możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego absolwentom oraz praktykantom. W 2013 roku zorganizowano półroczne staże 1 osoby oraz kilka miesięcznych praktyk dla uczniów i słuchaczy szkół średnich i wyższych.

Pracownicy podnoszą kwalifikacje zawodowe na studiach wyższych i podyplomowych oraz w formie jedno lub dwudniowych szkoleń i na kursach organizowanych przez Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu oraz inne organizacje.

Krzywiń, 24 marca 2014 roku